महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
भीमफेदी गाउँपालिका, मकवानपुर

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । उल्लिखित संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्था एवं नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा यस स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका पक्षबाट विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गर्नु तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।लेखापरीक्षणमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा, कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता, सेवा प्रवाह लगायतका विषयहरुको मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

लेखापरीक्षणमा मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँडको प्रक्षेपण तथा स्रोत व्यवस्थापन, आय सङ्कलन, राजस्व छुट, बजेट अनुशासन, वर्षान्तको खर्च, खरिद व्यवस्थापन, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च, योजना प्राथमिकीकरण, आयोजना छनोट, उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्य, दीर्घकालीन विकासका खाका तर्जुमा लगायतका व्यहोरा औंल्याइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट स्थानीय तहमा आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फस्योंट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ आषाढ **महालेखापरीक्षक**

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

(बागमती प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं. ६७४

मितिः २०७९।३।२६

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
भीमफेदी गाउँपालिका, मकवानपुर ।

कैफियत सहितको राय

हामीले यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. यस गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्णरुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू.४ करोड ६० लाख ६१ हजार बेरुजू देखिएको छ। सो मध्ये असुल गर्नुपर्ने रू.१४ लाख ५१ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रू.४२ लाख २७ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रू.३ करोड ७७ लाख ९४ हजार र पेश्की रू.२५ लाख ८९ हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्षसम्मको रु. ३ करोड ८२ लाख २४ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष सम्परीक्षणबाट रु. २ लाख २१ हजार फछ्र्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु ८ करोड ४० लाख ६४ हजार रहेको छ । यस पालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. यस गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ। कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(त्रिलोचन आचार्य)
नायब महालेखापरीक्षक

भीमफेदी गाउँपालिका, मकवानपुर

बेरुजु वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु							
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
३८	४५	४६०६१	०	०	०	३८	४५	४६०६१	१४५१	३७७९४	४२२७	०	०	४२०२१	२५८९

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
मकवानपुर	३८२२४	०	२२१	३८००३	०	४६०६१	८४०६४

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : भीमफेदी गाउँपालिका, मकवानपुर , भिमफेदी गाउँपालिका , मकवानपुर

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	प्र.प्र.अ श्री भीम लाल महर्जन	२०७८-८-२०	हाल सम्म कार्यरत
कार्यालय प्रमुख	प्र.प्र.अ श्री जीवन कुँवर	२०७७-४-१	२०७८-८-२०
लेखा प्रमुख	लेखा अधिकृत श्री करुणा रिसाल	२०७७-४-१	
		बेरुजु रकम	४६,०६१,३४६

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		६,०३,२४,९४४.२९	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३०,८७,३८,८१०	**चालु खर्च**	२६,३०,४०,७२५.८४
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	५,७५,०१,०००	**पूँजीगत खर्च**	१७,८१,०९,६०७
राजश्व बाँडफाँट	१३,०४,११,८६०.१९	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	०
आन्तरिक आय	१,४९,००,५००		
अन्य आय	२,८८,६५,८५६		
कुल आय	५४,०४,१८,०२६.१९	**कुल खर्च**	४४,११,५०,३३२.८४
बाँकी मौज्दात		१५,९५,९२,६३७.८३	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परीचय** **परिचयः** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धती सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यास संस्थागत गर्न र स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने उद्वेश्यले नेपालको संविधान २०७२ अनुसार यस गाउँपालीकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चितता गर्दै गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्दै जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने सामाजिक,आर्थिक एवं भौतिक क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नु स्थानीय तहको मुख्य उद्वेश्य रहेको छ । वागमती प्रदेशमा अवस्थित क्षेत्रफल २४५.२१ वर्ग किलोमिटर,२४५००जनसंख्या रहेको यो गाउँपालिका अन्तर्गत ९ वडा वाट ४७ गाउँसभा सदस्य रहेका छन् । गाउँपालिकाले भीमफेदी गाउपालिकाको आधार कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार भन्ने लक्ष्य तय गरेको छ ।	
२			**स्थानीय संचितकोष** स्थानीय संचित कोषः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ वमोजिम गाउँपालिकाले प्राप्त गरेको आय अनुदान तथा सहायता र स्थानीय सरकार सञ्चालनमा भएका आय-व्यय हिसावको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छ ।	

विवरण	यस वर्ष रु.			गत वर्षको जम्मा
	बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/ भुक्तानी	जम्मा	
प्राप्ती (क+ख)	५५,५९,२३,०८४.८७	५४,०४,१८,०२६.३८	५४,०४,१८,०२६.३८	४८,३०,६९,३०७.४४
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)	५३,६२,१४,४५०	५१,४९,४६,३०७.५१	५१,४९,४६,३०७.५१	४०,४५,९७,८९४.०६
११००० कर	११,९४,६२,४५०	९,७४,८०,०२७.८६	९,७४,८०,०२७.८६	७,३५,०९,०१३.०६
१३००० अनुदान	३६,८३,८२,०००	३६,६२,३९,८१०	३६,६२,३९,८१०	२९,४५,२६,५००
संघीय सरकार	३१,०८,८१,०००	३०,८७,३८,८१०	३०,८७,३८,८१०	२७,१२,२१,५००
प्रदेश सरकार	५,७५,०१,०००	५,७५,०१,०००	५,७५,०१,०००	२,३३,०५,०००
१४००० अन्य राजस्व	४,८३,७०,०००	५,१०,५५,१२४.०५	५,१०,५५,१२४.०५	३,६५,६२,३८१
१५००० विविध प्राप्ति	०	१,७१,३४५.६०	१,७१,३४५.६०	०
ख. अन्य प्राप्ति	१,९७,०८,६३४.८७	२,५४,७१,७१८.८७	२,५४,७१,७१८.८७	७,८४,७१,४१३.३८

				वितरण गर्न बाकी राजस्व	०	०	०	०		
				कोषहरु	१,९७,०८,६३४.८७	१,९७,०८,६३४.८७	१,९७,०८,६३४.८७	८४,९७,८८५.९०		
				धरौटी	०	५७,६३,०८४	५७,६३,०८४	१७,४०,०२२.४८		
				संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम	०	०	०	६,८२,३३,५०५		
				भुक्तानी (ग+घ)	६२,१४,००,८९४.८७	४४,११,५०,३३२.८४	४४,११,५०,३३२.८४	४५,३६,९०,१३२.२४		
				ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)	६०,१६,९२,२६०	४२,२०,५४,९१२.८७	४२,२०,५४,९१२.८७	३७,९२,५०,९५०.२४		
				२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१७,७७,४४,४१०	१५,६९,४७,२२३.८६	१५,६९,४७,२२३.८६	१४,८४,४९,३६९.८०		
				२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१३,७१,०१,६२०	६,३९,२४,६८९.०१	६,३९,२४,६८९.०१	५,७९,८८,३३६.०७		
				२५००० सहायता (Subsidy)	१,५७,८५,०००	६५,२४,०७२	६५,२४,०७२	०		

https://nams.oag.gov.np

२६००० अनुदान	१,०५,८८,०००	६४,४६,७७९	६४,४६,७७९	०
२७००० सामाजिक सुरक्षा	१,०६,५०,०००	८२,८४,८४२	८२,८४,८४२	४१,५६,७५४
२८००० अन्य खर्च	२७,८०,०००	१८,१७,७००	१८,१७,७००	९,७९,०००
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	२४,७०,४३,२३०	१७,८१,०९,६०७	१७,८१,०९,६०७	१६,७६,७७,४९०.३७
घ. अन्य भूक्तानी	१,९७,०८,६३४.८७	१,९०,९५,४१९.९७	१,९०,९५,४१९.९७	४५,३६,९०,१३२.२४
कोषहरु	१,९७,०८,६३४.८७	१,८०,६८,०७१.९७	१,८०,६८,०७१.९७	५९,४२,३९७
धरौटी	०	१०,५९,०६६	१०,५९,०६६	२,६३,२८०
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम	०	०	०	६,८२,३३,५०५
कट्टी रकम भुक्तानी/		-३१,७१८	-३१,७१८	

दाखिला गर्न बाकी				
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)	(६,५४,७७,८१०)	९,९२,६७,६९३.५४	९,९२,६७,६९३.५४	२,९३,७९,१७५.२०
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)		६,०३,२४,९४४.२९	६,०३,२४,९४४.२९	५,७४,६४,०९५.६१
वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)	(६,५४,७७,८१०)	१५,९५,९२,६३७.८३	१५,९५,९२,६३७.८३	८,६८,४३,२७०.८१

३

संचितकोष बाहिरका कारोवारको बिवरण

संचितकोष बाहेकका कारोवार: यस पालिकामा यस वर्ष संघ, को.ले.नि.का. र प्रदेश को.ले.नि.का.बाट सिधै निकासा भएको आर्थिक कारोवारको स्थिति निम्नानुसार छ । उक्त कारोवार संचित कोषको वित्तीय प्रतिवेदनमा समावेस भएको छैन । पालिकाले सवै कारोवार समेटीने गरी एकिकृत आर्थिक विवरण तयार गरिनु पर्दछ ।

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट रकम	निकासा/ खर्च	बाँकी बजेट
१	स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	४९५५०००।-	२९१८८६५।-	२०३६१३५।-
२	गरीबसंग विशेश्वर कार्यक्रम	५४६०००।-	२२००००।-	३२६०००।-
३	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण कार्यक्रम	५५७६६४००।-	५५५७७०५०।-	१८९३५०।-
	कूल जम्मा (क)	६१२६७४००।-	५८७१५९१५।-	२५५१४८५।-
४	प्रदेश पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	७५०००००।-	७३८१८७०।-	११८१३०।-
	कूल जम्मा (ख)	७५०००००।-	७३८१८७०।-	११८१३०।-
	खुद जम्मा (क+ख)	६८७६७४००।-	६६०९७७८५।-	२६६९६१५।-

४ २०७९-१-९

जिम्मेवारी तथा मौज्दात फरक

जिम्मेवारी फरक – स्थानीय तहको संचित कोषमा गत विगतको वांकी, यस वर्ष प्राप्त र खर्च भएको रकम स्पष्ट देखिने गरी हिसाव राख्ने र जिम्मेवारी एकिन गर्नु पर्दछ । गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार गत वर्षको अन्त्यमा रु.८६९७०३३६।५६ मौज्दात कायम भएकोमा यो वर्षको शुरुमा रु. ६०३२४९४४।२० जिम्मेवारी सारी रु. २६६४५३९२।२७ घटी जिम्मेवारी सारेको देखियो । गत वर्षको जिम्मेवारी फरक देखिएको रकमको हिसाव मिलान गर्नुपर्नेमा नगरी यस वर्ष यस्तो रकममा पुनरावृत्ती भएको छ । यस्तो फरक रकमको वास्तविकता पहिचान गरी जिम्मेवारी अंक यथार्थपरक वनाउनु पर्दछ ।

मौज्दात फरक –

https://nams.oag.gov.np

१। प्रस्तुत स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली ढाँचा अन्तर्गत प्रतिवेदनको म.ले.प.फारम २७२ वित्तीय प्रतिवेदन र स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली ढाँचाको स्थानीय तहको एकिकृत वित्तीय विवरण (रिपोर्ट १) ले देहाय अनुसार यस वर्षान्तको मौज्दातमा रु.३०६,८८,४३०।२७ र हालसम्को मौज्दात रु.३,२६,१३,३७४।५६ फरक देखिएको छ । यस्तो फरक मौज्दातको समयमा नै हिसाव मिलान हुनु पर्दछ ।

विवरण	यस वर्षान्तको मौज्दात	हाल सम्मको मौज्दात
वित्तीय विवरण म.ले.प.फा.नं.२७२ अनुसार	९,९२,६७,६९३।-	१५,९५,९२,६३७।८३
संचित कोषको अवस्था अनुसूची १० अनुसार	६,८५,७९,२६३।२७	१२,६९,७९,२६३।२७
२७२ मा बढी	३०६,८८,४३०।२७	३,२६,१३,३७४।५६

२। यस पालीकाको संचित कोषको वित्तीय प्रतिवेदन म.ले.प.फा.नं.२७२ र पालीका कै स्थानीय तहहरुको एकिकृत वित्तीय विवरणको समग्र प्राप्ती, खर्च र मौज्दातमा देहाय अनुसार फरक परेको छ । यस्तो फरक रकमले पालीकाको संचित कोषले देखाउने वित्तीय अवस्थामा फरक पर्ने हुँदा समयमा नै हिसाव मिलान गरिनु पर्दछ ।

विवरण	संचित कोष (म.ले.प.फा.नं.२७२ अनुसार	स्थानीय तहको एकिकृत वित्तीय विवरण रिपोर्ट -१ अनुसार	फरक
प्राप्ती	५४०४१८०२६।३८	५४,९०,३४,१७६।१४	(८६,१६,१४९।७६)
खर्च	४४,११,५०,३३२।८४	४२,२०,५४,९१२।८७	१९०९५४१९।९०
मौज्दात	९,९२,६७,६९३।५४	१२,६९,७९,२६३।२७	(२७७११५६९।७३)

उक्त तालिकामा एकिकृत वित्तीय विवरणमा भन्दा संचित कोषको विवरण (म.ले.प.फा.नं.२७२) मा प्राप्ती, खर्च र मौज्दातमा फरक देखिएको सम्वन्धमा वास्तविकता यकिन गरी हिसाव मिलान गरिनु पर्दछ ।

३। यस वर्षान्तमा संचित कोषको वैंक नगदी किताव अनुसारको वैंक मौज्दात, पालिकाको संचित कोषको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७२) ले देखाएको वैंक मौज्दात भन्दा रु. १५,२४,९६,६१३।२८ कम देखिएको छ ।बैंक मौज्दात कम देखिएको सम्वन्धमा स्पष्ट गरिनु पर्दछ ।

विवरण	विवरण
१.वर्षान्तमा संचित कोषको वैंक नगदी किताव अनुसारको मौज्दात	७०,९६,०२४।५५
२.संचित कोषको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७२) अनुसारको वैंक मौज्दात	१५,९५,९२,६३७।८३
वैंकमा घटी मौज्दात	१५,२४,९६,६१३।२८

५ २०७९-१-९

बित्तीय बिवरण तथा बैक हिसाव मिलान

बित्तीय बिवरण- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउपालीका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन १ गते देखि आगामी वर्षको आषाढ मसान्त सम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नु पर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार गाउँपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । यस पालिकाले सवै बैंक मौज्दात रकम आर्थिक वर्षको अन्तको दिनको लिने गरेको छैन र आर्थिक कार्य प्रणाली व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाले आर्थिक नियमावली बनाई नसकेकोले संघीय कानुनलाई नै आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापनको आधार लिएको छ । पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकवाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढांचामा लेखाकंन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलव्ध गराएको बित्तीय विवरण सम्वन्धमा देखिएका व्यहोराहरु यस प्रतिवेदनको बिभिन्न दफाहरुमा उल्लेख गरीएको छ ।

स्वीकृत ढाँचा – स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धाण गरे वमोजिमको आय र व्ययको वर्गिकरण तथा खर्च शिर्षक सम्वन्धि व्यवस्था अवलम्वन गर्नु पर्ने तथा नियम ७६ (२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए वमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नु पर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस गाउँपालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाकंन गरेको छ । तर अनुसूची तथा खुलासा (Disclosure) हरु पूर्ण रुपमा लेखाकिंत र प्रस्तुतीकरण भएको छैन । यसमा सुधार हुनु पर्दछ । यस सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा दफागत रुपमा यस प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

बैंक हिसाव मिलान –

१। स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ (२) वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोवारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको शिफारिसमा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढांचामा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । सो वमोजिम कार्यालयले मासिक रुपमा श्रेस्ता र बैंक खाताको हिसाव मिलान विवरण तयार गर्नु पर्नेमा वर्षान्त सम्ममा पनि तयार गरेको पाइएन । लेखा परीक्षण अवधिमा उक्त हिसाव मिलान विवरण तयार गरी पेश भएको छ । निम्नानुसारको वैंक हिसाव मिलान विवरणमा बैंक अफ एशिया लिमिटेडको ९ वटा वैंक खाताको खूद फरक रकमको रु. १११५५९१७३।९३ को हिसाव मिलान गरेको छैन । यस सम्वन्धी विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	खाताको प्रकार	खाता नं.	खाता अनुसारको बाँकी रकम रु.	बैंक अनुसारको बाँकी रकम रु.	फरक रकम
१	ग.१.१ आन्तरिक राजश्व खाता	167CA57503077001	10394399	20650751.73	-10256352.7
२	ग.२.२ चालु खर्च खाता जोर वर्ष	1.67205E+15	148013660	73867155.85	74146504.1
३	ग.२.४ पूँजिगत खर्च खाता- जोर वर्ष	1.67205E+15	156567297.4	87579652	68987645.43
४	ग.३.१ स्थानीय तह धरौटी खाता	G7CA503072524001	6628962.29	3674079.29	2954883
५	ग.४.१ स्थानीय तह संचित कोष खाता	G7CA503077524001	7096024.55	26807706.42	-19711681.9
६	ग-स्थानीय तह प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	1.67206E+15	1644256.9	6206080.9	(4561824.00
७	विभाज्य कोष खाता	-	-9215163	9215163	-
८	करोवारमा भिन्नता (राजश्व खाता र संचित कोष खाता)	-	13917732.37	-	-
९	कारोबारमा भिन्नता (संचित कोष खाता र खर्च खाता)	-181582978.7	-	-	-
	जम्मा		153464190.8	228000589.2	111559173.9

			ेड २। कार्यालयको NIC एशिया बैंकमा रहेको ग-११ आन्तरीक राजश्व खातामा रु.१०२५६३५२।७३, ग-४.१ स्थानीय तह संचित कोष खातामा रु.१९७११६८१।८७ र स्थानीय तह प्रकोप व्यवस्थापन कोष खातामा रु. ४५६१०२४।– बैंकमा बढी रहेको छ भने ग-२.२ चालु खर्च खाता जोर वर्षमा रु.७४१४६५०४।१०, ग.२.४ पूँजिगत खर्च खातामा रु.६८९८७६४५।४३, ग-३.१ स्थानीय तह धरौटी खातामा २९५४८८३।– बैंकमा घटी मौज्दात देखिएको छ । यस्तै राजश्व खाता र संचित कोष खाताको कारोवारमा भिन्नता रु.१३९१७७३२।१७, संचित कोष खाता र खर्च खाताको कारोवारमा भिन्नता ऋणात्मक रु.१८१५८२९७८।६६ र विभाज्य कोष खातामा ऋणात्मक मौज्दात रु.९२१५१६३।– भएकोमा वैंकमा ९२१५१६३। देखिएको छ । प्राप्त विवरणमा वैंक घटी तथा वैंक वढी भएको सम्वन्धमा कार्यालयले संक्षिप्त कारण उल्लेख गरेको छ । सो पुष्ट्याई हुने विस्तृत वैंक समायोजन विवरण (Bank Reconciliation Statement) तयार गरी फरक रकम हिसाव मिलान गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
६			**शसर्त अनुदानको बचत** **शसर्त अनुदानको बचतः** संघीय शसर्त अनुदानको बचत रु. ३४२७६१८०।७४ बागमती प्रदेश सरकारको शसर्त अनुदानको बचत रु. ७६४१६८७।– (विशेष अनुदान रु.३५०००००।– समेत वर्षान्तमा फिर्ता दाखिला गर्नुपर्नेमा क्रमशः २०७८।४।१२ र २०७८।४।१३ मा मात्र फिर्ता दाखिला गरेको छ । संघ तर्फको विशेष अनुदान रु.३७२४३२२।– मध्ये १६८३५९७।– मात्र २०७८।४।१२ मा दाखिला भएकोमा वाँकी रु.२०४०७२५।– उपल्लो सुपिङ्ग खानेपानी योजनाको दायित्व भूक्तानी गर्न जिम्मेवारी सारेको छ । सम्पूर्ण खर्च नभई बाँकी रकम (समपूरक वाहेक) वर्षान्तमा सम्बन्धित संचित कोषमा दाखिला हुनु पर्दछ ।	
७			**श्रोत सुनिश्चतता** **श्रोत सुनिश्चतता** – आयोजनाको वहुवर्षिय ठेक्का सम्वन्धि मापदण्ड २०७६ को दफा ३ मा वहुवर्षिय ठेक्का व्यवस्थापन गर्नु अघि सम्वन्धित मन्त्रलयले राष्ट्रिय योजना आयोगको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्ने र पूर्व स्वीकृति पश्चात् श्रोत व्यवस्थापनको सम्वन्धमा अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिई प्रचलित कानून वमोजिम ठेक्का प्रकृया अगाडी वढाउनु पर्ने उल्लेख छ । यस गाउपालीकाको आयोजनाको वहुवर्षिय ठेक्का र श्रोत सुनिश्चितता सम्वन्धमा मापदण्ड तयार भएको ठेक्का फाईल परीक्षणको क्रममा देखिएन । यसै गरी आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा १२ मा अर्थ मन्त्रालयको पूर्व स्वीकृती वेगर कुनै पनि कार्यालयले वहुवर्षिय दायित्व सिर्जना हुने गरी खर्चको प्रतिवद्धता जनाउन नहुने उल्लेख छ । प्राप्त निम्न विवरण अनुसार यस पालिकाको संघीय विशेष र प्रदेश समपुरक गरी २ ठेक्काको रु.६८०३९२८।वर्षान्तमा भूक्तानी गर्न बाँकी दायित्व रहेको देखिन्छ । यसरी साल वसाली ठेक्कामा समेत भूक्तानी गर्न बाँकी देखिएकोले श्रोतको सुनिश्चितता गरी मात्र ठेक्का व्यवस्थापन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।	

ठेक्का नं.	कार्य विवरण	सम्झौता रकम	भूक्तानी रकम	दायित्व वाँकी रकम
४।२०७७।७८	सुपिङ्ग वृहत खा.पा.आयोजना	१४२७४३०७।-	११५३२१९६।-	२७४२१११।-
१०।२०७७।७८	कोगटे धार्के महाभिर सडक	५१७९२३६।-	१११७४१८।-	४०६१८१८।-
जम्मा		१९४५३५४३।-	१२६४९६१४।-	६८०३९२९।-

८

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन । यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन ।

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन ।

• गाउँपालिकाले एक आर्थिक वर्षको अन्त्य भित्र भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची ११ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।

• गाउँपालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै गाउँपालिकाबाट यस वर्ष सञ्चालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यिवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन।

• कार्यालयको श्रेस्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।

• अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिमको मध्य कालीन खर्च संरचना तयार गर्नु पर्नेमा गाउँपालिकाले सो बमोजिम मध्य कालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।

• गाउँपालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो ।

• वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान सहितको अभिलेख देखिने गरी गाउँपालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन ।

• जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।

• गाउँपालिकाले उद्वेश्य प्राप्तीमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख राखेको देखिएन।

• कुनै रकम रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरूमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन।

			• सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरूयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरू हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन। • ठेक्काहरूको विस्तृत विवरण देखिने गरि ठेक्का खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन।साथै ठेक्का फाइल समेत अद्याबधिक देखिएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ गाउँपालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन। • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दीर्घकालिन योजना तयार गरेको देखिएन । • गाउँपालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहाका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको अभाव रहेको पाईयो । • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन २०४९ वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ७ ख २ वमोजिम तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरि खर्च लेखेको पाईयो । • मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को परिपत्र अनुसार यस गाउँपालिकामा समाहित भएका साविकका गाँउ विकास समिति को नाममा रहेका पेश्की तथा वेरुजुको लगत तयार गरेको पाईएन । तसर्थ गाउँपालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
९			**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा**	
९.१			**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी** – स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्त भित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिन भित्र स्थानीयतहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस	

			गाउँपालिकामा उपाध्यक्ष श्री पार्वती रानाले मिति २०७७।०३।१० मा नीति तथा कार्यक्रम र वजेट पेश भई रू ५९ करोड २४ लाख ३३ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७७।०३।२५मा पारित भएको छ । यसै गरी स्थानीयतहका प्रमुखले मिति २०७७।०४।०१ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।	
९.२			**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाः** स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषयक्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपसी तादम्यता तथा परिपूरकता मिलाउने व्यवस्था छ । योजना छनौट एवं सञ्चालन गर्दा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार अन्तर्गतका निकायबाट सञ्चालित योजना र गाउँपालिकाबाट सञ्चालित योजनाबीच दोहोरोपना हुन नदिन आवश्यक समन्वय सहयोगको प्रणाली स्थापित गरी कार्य गर्नुपर्नेमा सो भए गरेको देखिएन । यस वर्ष गाउँसभाबाट स्वीकृत भई बजेट विनियोजन भएका कतिपय योजनामा प्रदेश तथा केन्द्रीय वजेटवाट र कतिपय कार्यक्रममा गाउँपालिकावाट समेत थप बजेट छुट्याएको देखिएबाट योजनामा बजेट दोहोरो परेको अवस्था छ । एउटै योजना तथा कार्यक्रम दोहोरो तथा तेहोरो रूपमा सञ्चालन नगरी बजेट एकै ठाउँबाट सञ्चालन गर्ने व्यवस्थाको लागि विगतको समेत अभिलेख अद्यावधिक हुन जरूरी देखिएको छ ।	
१०			**क्षेत्रगत वजेट** क्षेत्रगत वजेट गाउँपालिकाको क्षेत्रगत रूपमा कुल बजेट 69 करोड 16 लाख 92 हजार र खर्च 42 करोड 20 लाख 54 हजारको आधारमा समग्र रूपमा ७0.१4 प्रतिशत खर्च भएकोमा क्षेत्रगत बजेट खर्च प्रगति निम्नानुसार रहेको छ । पालिकाले सबै भन्दा न्युन बजेट आर्थिक बिकासमा बिनियोजन गरेको छभने सबै भन्दा बढी बजेट पुर्वाधार बिकासमा बिनियोजन गरेको छ । पालिकाले आर्थिक बिकास क्षेत्रमा समेत लगानी गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	

क्र स	क्षेत्रगत बजेट	बजेट रकम रू	खर्च रकम रू	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	५३०६४०००	२१७६२४५५	४१.०१
२	सामाजिम विकास	३०५०२५०००	२१८६५६६६८५	७१.६८
३	पूर्वाधार विकास	१३१५६५०००	१०९१८८२७९	८३
४	सुशासन विकास	२७३२३६००	१२८६६४०१	४७.०९
५	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	८४७१४६६०	५९५८१०९२	७०.३३
जम्मा रू		६९१६९२२६०	४२२०५४९१२	७०.१४

११

योजना छनौट गर्दा प्राथामिकीकरणको आधारमा नभएकोः

१ स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रमः स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (संचालन कार्यविधि) नियमावली २०७६ को बुदा नं. ६(घ) निर्देशक समितिले छनौट गरेका आयोजना स्वीकृतीका लागि स्थानीय तहमा लेखी पठाउने र स्थानीय तहको स्वीकृती पश्यात योजना संचालन गर्नुपर्न व्यवस्था रहेको देखिन्छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत निर्देशक समितिले सोझै योजना पठाएको देखिन्छ । जसले गर्दा स्थानीय आवस्यकताको सम्वोधन नहुन हुँदा गाँउपालिकाले यस्ता आयोजना संचालन गर्दा नियमानुसार प्रकृया अवलम्वन गरि प्रभावकारी योजना छनौट संचालन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

२ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमः प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७६ अनुसार प्रधानमन्त्री रोजगार कार्क्रमको मूख्य उद्देश्य मुलक भित्र रोजगारका प्रयाप्त अवसर सिर्जना गरि उपलव्ध बेरोजगार जनशक्तिको लगत तयार गरि आर्थिक विकासमा योगदान पुर्‍याउने सुनिश्चितता गरी सामाजिक सुरक्षाको ब्यवस्था गर्नु रहेको छ । कार्यविधि अनुसार बेरोजगार युवाको लगत तयार गरि उनिहरूलाई रोजगारको अवसर प्रदान गरि उनीहरूको आर्थिक विकासमा सहयोग पुर्‍याउने योजना संचालन गर्नुपर्नेमा सो अनुसार संचालन भएको देखिदैन । तसर्थः कार्यक्रमको मुल मर्म अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गरी आर्थिक विकासमा योगदान पुग्ने गरी गर्नु पर्दछ । स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवं सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेकोछ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीयतह भित्रका वडाहरुमा सडक नाला, मोटर बाटो, इनार, प्रतिक्षालय निर्माण कार्य लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष ८२ जना लाई रोजगारी उपलव्ध गराई रु २६९१८७८।७८ खर्च गरेको छ।लक्षित वर्ग लाई औषत दिन ४५/८५५ देखि ११२० दिन सम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्च वाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भएता पनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन

रोजगारी सृर्जना भएको देखिंदैन।बित्तिय प्रगति ३८.९४ देखि १०० प्रतिशत देखाएको छ भने भौतिक प्रगति शुन्य देखाएकोले यथार्थ रूपमा काम भयो वा भएन यकिन हुन सक्ने आधार पनि देखिएन ।

क्र.सं.	आयोजानाको नाम	विनियोजजित बजेट	भुक्तानी रकम	संलग्न कामदारको संख्या	औषत दिन	वित्तिय प्रगती प्रतिशत	भौतिक प्रगती
१	झिरघारी टोड्के डाँडा सडक निर्माण	९८२३००	५८३८६३	१९	४५/८५५	३८.९४	
२	झिरघारी दुम्सी डाँडा सडक निर्माण	९८२३००	५८३८६३	१९	६३/११९७	५९.४३	
३	चिसापानी सुगावस्ति सडक निर्माण -खण्ड क	५०६७५७	५०७००४.९५	१५	६६/९९०	१००	
४	पञ्चकन्या मन्दिर जाने सडक निर्माण	६७२१००	४३७९३६.९५	११	७७/८४७	६५.१५	
५	चिसापानी सुगावस्ति सडक निर्माण -खण्ड ख	५७९२४२.५५	५७९२१०.८५	१८	११२०	९८.९६	

१२

कानून र सञ्चालन स्थितिः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्य विधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जस अनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ४२ नमूना कानूनहरू बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस गाउँपालिकाले हालसम्म ११ वटा ऐन, १८ वटा कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । साथै गाउँपालिकाले ४ वटा कानूनहरू निर्माण गरी सभा।कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी उक्त कानूनहरू राजपत्रमा प्रकाशन गरेको छैन् । उक्त कानूनहरू राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।

१३

न्यायीक समितिः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ ।समितिमा परेको उजुरी मध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद भएको ३ महिना भित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गत बर्ष फर्स्यौट

			वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी ५ र यो बर्ष थप भएको २८ गरी कुल ३३ विवाद दर्ता भएकोमा १६ वटा मात्र फस्र्यौट भई १७ बाँकी देखिन्छ।न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्याद भित्र फस्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनु पर्दछ।	
१४			**सेवा प्रवाहः** गाउपालिकाले यस आर्थिक वर्षमा निम्नानुसार सेवा प्रबाह गरेको विवरण प्राप्त भएको छ ।	
१५			**कोभिड १९ तर्फः** गाउँपालिकाको प्राप्त विवरण अनुसार आफ्नै कोषबाट रू ५१ लाख २२ हजारमा रु. ५० लाख ४१ हजार खर्च भई रू ८१ हजार बाँकी रहेको देखिन्छ ।	

क्र.स	विवरण	संख्या
1.	नागरिकता सिफरिस	६७८
2.	घरबाटो सिफारिस	४७६
3.	नाता प्रमाणित	२९८
4.	जन्म दर्ता	६३०
5.	मृत्यु दर्ता	२०६
6.	अन्य	१४३७

आय शिर्षक	रकम रू	व्याय शिर्षक	रकम रू
संघिय संचित कोष		स्वस्थ्य पूर्वाधार निर्माण	१२९००००
प्रदेश संचित कोष		आइसोलेसन केन्द्र निर्माण तथा व्यवस्थापन	४४००००
गाउँपालिकाकोष	५१२१७७०९०	औषधी तथा उपकरण	४८९६९५।९
		सामाग्री खरीद	१८००७१५
		अन्य शिर्षकमा भएको खर्च	१०२०५९५
		बाँकी	८०७६४
जम्मा रू	५१२१७७०९०	जम्मा रू	५१२१७७०९०

१६ **प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापनः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीयतहको कार्य बोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । गाउँपालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ८१ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ५३ जना र करार तर्फ ३५ पदपूर्ती भएको देखिन्छ ।

१७ **जिन्सी निरीक्षणः**

गाउँपालिकाले आर्थिक कार्यविधि ऐन तथा नियमावली छुट्टै तयार गरी लागु गरेको देखिदैन। प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, परिच्छेद ६ मा सरकारी सम्पत्तिको जिम्मा त्यसको लगत संरक्षण र बर बुझारत सम्वन्धी व्यवस्था र परिच्छद ९ मा लिलाम बिक्री सम्बन्धि व्यवस्था रहेको छ। कार्यालयले मौज्दात रहेको लिलाम गर्नुपर्ने, मिन्हा गर्नुपर्ने, मर्मत गर्नुपर्ने जिन्सी सामानहरुको विवरण तयार गरी तोकिएको समयभित्र लिलाम विक्री तथा मर्मत संभार गर्नुपर्ने एवं कर्मचारी सरुवा हुँदा जिन्सी फरफारक गरेर मात्र रमाना दिने कार्य गरी जिन्सी व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

१८ **एच.डि.पी पाईप खरिदः**

			कार्यालयबाट बार्षिक योजना तथा कार्यक्रम अनुसार खरिद भएको निर्माण सामग्री लक्षित उदेश्य अनुसार प्रयोग भएको हुनु पर्दछ। आ.व. २०७५।७६ मा कोगटे इपा वृहत सिचाई योजनाको लागि खरिद भएका रु ५९२०३५८। का विभिन्न साइजका एच.डि.पि. २०० एम.एम. को १६३७ मीटर १० के.जी को हाल सम्म योजनामा प्रयोग नभई कार्यालयको कम्पाउण्ड वाहिर वेवारिसे अवस्थामा रहेको छ। खरिद गरिएका पाइप प्रयोग नभएको सम्वन्धमा कार्यालयबाट स्पष्ट जानकारी प्राप्त भएको छैन। उक्त योजनाको हालको स्थिति समेत स्पष्ट छैन। अतः ती पाइपको हानी नोक्सानी नहुने गरी उचित व्यवस्थापन हुनु पर्दछ ।	
१९			**राजस्वको आन्तरीक नियन्त्रणः** **१ व्यवसाय कर** – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनू पर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष गाउँपालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रू ४५ हजार कर संकलन गरेको छ । गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन । तसर्थ गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायरा भित्र ल्याउनु पर्दछ। **२ मनोरन्जन करः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७५ को दफा ६४ मा सिनेमा भिडियो हल साँस्कतिक प्रर्दशनहल तथा ऐतिहासिक स्थलको प्रवेश शूल्कमा ५ प्रतिशतका दरले मनोरन्जन कर उठाउन पाउने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाले हालसम्म उक्त शिर्षकमा कुनै पनि रकम उठाएको पाइएन । गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका यस्ता किसिमका मनोरन्जन स्थलको अभिलेख राख्ने गरेको छैन । तसर्थ गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण मनोरन्जन स्थलको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायरा भित्र ल्याउनु पर्दछ। **३ घर जग्गा बहाल करः** गाउँपालिकाले जारी गरेको आर्थिक ऐन २०७५ को दफा ४ अनुसार गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि व्यक्ति वा संस्था वा निकायले घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा सेड कारखाना जग्गा वा पोखरी पूरै वा आशिंक रूपमा बहालमा दिएमा बहाल लागेको रकममा घर जग्गा बहाल कर लगाइने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष गाउँपालिकाले घर जग्गा वहाल कर शुल्क वापत रू ५ लाख २८ हजार कर संकलन गरेको छ । गाउँपालिकाले उक्त बहाल कर को क्षेत्रगत लगत नराखेकाले कुन क्षेत्रबाट कति बहाल कर उठ्छ भन्ने कुराको एकिन गर्न सकिएन ।अत नियमानुसार अभिलेख राखी कर उठाउने प्रकृयालाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ । **४ विज्ञापनकर**- बागमती प्रदेशको प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७६ को दफा ५ मा प्रदेश भित्र राखिने होडिङ बोर्ड, साईनबोर्ड, व्यानर, ट्राई भिजन बोर्ड, ग्लोबोर्ड, स्टल, डिजिटलबोर्ड, धातुको फ्रेम वा कुनै स्थानमा लागाउने, लेख्ने वा विद्युतीय तरंगको प्रयोग गरी गरिएको प्रचारको लागी राखिने बस्तु वा सामाग्रीमा गरिने विज्ञापनमा कर लागाइ असूल गरीने उल्लेख छ । गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका यस्ता किसिमका विज्ञापनको अभिलेख राख्ने गरेको छैन। जसबाट गाउँपालिकाले कर संकलन गर्ने यथार्थ आधार मान्न सक्ने अवस्था नै छैन।तसर्थः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण विज्ञापनको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायरा भित्र ल्याउनु पर्ने देखिन्छ।	

२०	३५	२०७७-१०-७	**शिक्षकको पारिश्रमिकः** यस गाउँपालिका अन्तर्गतको लेकाली बसिफाँट माद्यमिक विद्यालय, मकवानपुरमा कार्यरत प्रा.वि. तृतीय शिक्षक भरत उप्रेतीको मिति २०७७।०९।१७ मा यस विद्यालयवाट अन्यत्र सरुवा भएकोमा दोश्रो त्रैमासिक अन्तर्गत मंसिर र पुष गरी २ महिनाको पारीश्रमिक वापत जम्मा रु. ६५२९३। विद्यालयको खातामा गएको देखिन्छ तर निजलाई विद्यालयले दिएको रमाना मिति २०७७।०९।१९ च.नं. ३४ मा २०७७ कार्तिक मशान्त सम्म मात्र पारिश्रमिक लिएको भनि उल्लेख भएको पाईयो । यसरी विद्यालयको खातामा बढी भुक्तानी भएको २ महिनाको पारिश्रमिक रु. ६५२९३।सम्वन्धित व्यक्तिवाट असूल गर्नुपर्ने रु.	६५,२९३
२१			**विधार्थी अनुपातः** शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १२ (क) मा सामुदायिक विद्यालयहरु एक आपसमा गाभिन सक्ने व्यवस्था छ । सोही नियमावलीको नियम ७७ मा सामुदायिक विद्यालयले प्रत्येक कक्षामा विद्यार्थी संख्या सामान्यतया उपत्यका तथा तराई, पहाड, र हिमाली क्षेत्रमा क्रमशः पचास, पैतालिस र चालिस जना प्रति कक्षा विद्यार्थी नभएको खण्डमा आपसमा गाभ्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । भीमफेदी गाउँपालिका मातहतमा रहेका ४९ वटा सामुदायिक विद्यालका विद्यार्थी र शिक्षक को अनुपात निम्न अनुसार रहेको हुदा नियममा भएको व्यवस्था अनुसार सम्भाव्यताको आधार भएसम्म एक आपसमा गाभी शिक्षाको गुणस्तरमा वृद्धि गराउनु पर्दछ ।	

सिन	विधालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	जम्मा विद्यार्थी वालविकास बाहेक	शिक्षक संख्या	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात
	भीमफेदी गाउँपालिका		3970	217	18.29493
	विद्यालयको नाम				
1	Rakas Devi Pra V	0 देखी ३	12	1	12
2	Deurali Pra V	० देखी ३	15	2	7.5
3	Jaleshwori Pra V	० देखी ३	19	1	19
4	Kali Devi Pra V	० देखी ३	24	2	12
5	Bagh Bhairab Pra V	० देखी ५	66	3	22
6	Natarammeshwor Pra V	० देखी ५	35	3	11.66667
7	Pra V Gangate	० देखी ३	17	2	8.5
8	Pra V Swara	० देखी ५	38	3	12.66667
9	Pancha Kanya Ma V	० देखी १०	133	13	10.23077
10	Siddha Kali Pra V	० देखी ३	15	2	7.5
11	Himalaya Pra V	१ देखी ५	9	2	4.5
12	Pancha Kanya Pra V	० देखी ५	44	2	22
13	Ma V Maltar	० देखी १०	145	11	13.18182
14	Batuk Bhairab Pra V	० देखी ३	31	1	31

				15	Mandal Devi Pra V	१ देखी ५	18	3	6	
				16	Mahendra Uchha Ma V	० देखी १२	513	18	28.5	
				17	Mahendra Saraswati Ni Ma	० देखी ८	135	8	16.875	
				18	Jalaswor Pra V	१ देखी ५	28	2	14	
				19	Gorakh Nath Pra V	० देखी ५	15	2	7.5	
				20	Barahi Adhar V	० देखी ८	72	5	14.4	
				21	Mahalaxmi Ma V	० देखी १०	156	11	14.18182	
				22	Sat Kanya Pra V	१ देखी ३	23	2	11.5	
				23	Barahi Ma V	० देखी १०	401	13	30.84615	
				24	Kali Devi Pra V Golping	१ देखी ३	4	1	4	
				25	Saraswati Pra V	० देखी ३	9	1	9	
				26	Mahakali Adhar V	० देखी ८	157	7	22.42857	
				27	Lekh Pandran Pra V	० देखी ५	80	4	20	
				28	Kalidevi Pra V Chilaune	० देखी ३	25	2	12.5	
				29	Bhumichuli Pra V	० देखी ३	8	0	0	
				30	Bagh Bhairab Pra V	० देखी ३	12	2	6	
				31	Krishna Ma V		399	17	23.47059	

						० देखी १२				
				32	Kalika Pra V	० देखी ५	15	3	5	
				33	Laxmi Pra V	० देखी ५	29	3	9.666667	
				34	Bishnu Pra V	० देखी ५	42	3	14	
				35	Pokhari Pra V	० देखी ५	26	3	8.666667	
				36	Sishu Jagriti Pra V	० देखी ४	24	3	8	
				37	Janata Adhar V	० देखी ८	158	8	19.75	
				38	Rastriya Ma V	० देखी १०	304	13	23.38462	
				39	Deepak Pra V	० देखी ६	133	5	26.6	
				40	Surya Pra Vi	० देखी ३	25	2	12.5	
				41	Bashuki Adhar V	० देखी ८	135	9	15	
				42	Lekali Basiphat Ma V	० देखी १०	367	11	33.36364	
				43	Bal Jagriti Pra V	० देखी ५	9	2	4.5	
				44	Mahila Jagriti Pra V	० देखी ३	14	0	0	
				45	Padam Jyoti Pra V	० देखी ५	10	2	5	
				46	Bhawana Pra V	० देखी ५	11	2	5.5	
				47	प्रावि भीमफेदी ९ बतासे	० देखी ३	0	0	0	

48	प्रावि च्याउखोला भीमफेदी ९	१ देखी ३	0	0	0
49	Namuna Pra V Kharklek	० देखी ३	10	2	5

२२			**दिवा खाजाः** सामुदायिक विधालयमा सञ्चालित दिवा खाजा कार्यक्रम अन्तर्गत यस गाउँपालिकाले २ किस्तामा ४७ विधालयहरुको खातामा रकम निकासा गरेको देखियो । निम्न ४० विधालयमा निकासा गरिएको रकम IEMIS मा अध्यावधिक विधार्थी संख्या तथा विद्यालयले पेश गरेको विधार्थीको प्रमाणित हाजिर दिन भन्दा वढी रकम विद्यालयको खातामा निकासा गरिएको देखियो। यसरी अध्यावधिक विधार्थी संख्या तथा विधार्थीको प्रमाणित हाजिर भन्दा वढी रकम सम्वन्धित विद्यालयवाट असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.	५७३,२७६

https://nams.oag.gov.np

सि.नं.	विधालयको नाम	प्रथम किस्ता	दोश्रो किस्ता	जम्मा निकासा	जम्मा खर्च	वढी वाँकी
		माघ-फागुन	चैत्र-वैसाख			
१	राकस देवी प्रा.वि. खानीडाँडा	१३५००	११४००	२४९००	१९५७५	५३२५
२	काली देवी प्रा.वि.धार्के	२५६५०	२१६६०	४७३१०	२५०००	२२३१०
३	नटारम्भेश्वर प्रा.वि. महादेवटार	२२९५०	१९३८०	४२३३०	४१५१०	८२०
४	प्रा.वि.गंगटे	12150	10260	22410	0	22410
५	प्रा.वि. आँपचौर	30375	25650	56025	53125	2900
६	हिमाय प्रा.वि. विलाउनेचौर	9450	7980	17430	14295	3125
७	पंन्चकन्या प्रा.वि. धाराचौर	36450	30780	67230	64410	2820
८	मावि कोगटे	46575	39330	85905	75765	9140
९	बटुक भैरव प्रा.वि.	20925	17670	38595	37395	1200
१०	मण्डला देवी प्रा.वि.माडु	14175	11970	26145	20370	5775
११	महेन्द्र मा.वि. भिमफेदी	85050	71820	156870	73500	83370
१२	महेन्द्र सरस्वती आ.वि. धोर्सिङ	45900	38760	84660	81000	3660
१३	जलेश्वर आ.वि. खोल्मुडाँडा	20250	17100	37350	29115	8235
१४	गोरखनाथ प्रा.वि. ज्यामिरे	14175	11970	26145	21030	5115
१५	बाराही आ.वि. दमार	29025	24510	53535	53220	315

				१६	महालक्ष्मी मा.वि.सुपिङ	49950	42180	92130	81675	10455		
				१७	सातकन्या प्रा.वि. सालाभञ्याङ	15525	13110	28635	21250	7385		
				18	बाराही मा.वि. निवुवाटार	146475	123690	270165	223290	46875		
				19	काली देवी प्रा.वि. गोल्पिङ	4050	3420	7470	5355	2115		
				20	सरस्वती प्रा.वि. थानासिंह	14850	12540	27390	23745	3645		
				21	महाकाली आ.वि. ईक्चुङ	88425	74670	163065	137105	25990		
				22	लेखापान्द्राङ प्रा.वि. लेखपान्द्रङ	52650	44460	97110	63705	33405		
				23	काली देवी प्रा.वि. चिलाउने	27675	23370	51045	49385	1660		
				24	बाघभैरभ प्रा.वि. आपचौर	10800	9120	19920	11310	8610		
				25	कालिका प्रा.वि.कालिकाटार	18225	15390	33615	28540	5075		
				26	लक्ष्मी प्रा.वि. किटिने	24300	20520	44820	35407	9413		
				27	विष्णु प्रा.वि. चुनिया	29025	24510	53535	32445	21090		
				28	पोखरी प्रा.वि. पोखरी	18900	15960	34860	29672	5188		
				29	शिशु जाग्रती प्रा.वि. रिट्ठे	24975	21090	46065	32310	13755		
				30	जनता आ.वि. सल्लाघारी	74925	63270	138195	130400	7795		
				31	राष्ट्रिय मा.वि.सानुटार	112050	94620	206670	131040	75630		
				32		87075	73530	160605	110465	50140		

	दिपक प्रा.वि.किसेडी					
33	सुर्य प्रा.वि.नयागाउँ	24975	21090	46065	36600	9465
34	बासुकी आ.वि.नामटार	44550	37620	82170	71220	10950
35	लेकाली वासिफाँट मा.वि. नामटार	114750	96900	211650	181335	30315
36	बाल जागृती प्रा.वि.सिम्ले	6750	5700	12450	8880	3570
37	महिला जागृती प्रा.वि.खाडेधार	12150	10260	22410	21975	435
38	पदम ज्योती प्रा.वि.महाभिर	9450	7980	17430	13670	3760
39	भावना प्रा.वि.महाभिर	9450	7980	17430	16995	435
40	नमुना प्रा.वि. खलेखर्क	17550	14820	32370	22770	9600
	जम्मा					५७३२७६।

२३ **विधालयको लेखापरीक्षणः**

गाउँपालिकाले मातहतका विद्यालयहरुको तोकिएको समयमा लेखापरीक्षण गराउनु पर्दछ। गो.भौ.न. ३९ मिति २०७७।१०।१४ मा गाउँपालिकाले विद्यालयको आ.व. २०७७।७८ लेखापरीक्षण खर्च वापत ४७ वटा विद्यालयहरुलाई रु. ५०००००। निकासा दिएको छ । आ.व २०७७।७८ को लेखापरीक्षणको क्रममा १० वटा विद्यालयले मात्र लेखापरीक्षण गरी प्रतिवेदन गाउँपालिकामा वुझाएको देखिन्छ। अतः पालिकाले समयमै सम्पूर्ण विद्यालयहरुको लेखापरीक्षण गराई देखिएका व्यहोरा उपर आवश्यक कारवाही गरी सुधार गर्नु पर्दछ ।

२४ **पदाधिकारी सुविधाः**

नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाउँसभा तथा नगरसभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानून बमोजिम हुने व्यवस्था अनुसार वागमति प्रदेश को प्रदेश सभाले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धि ऐन, २०७५ को पहिलो संसोधनको अनुसूची १ (ख) वमोजिम उक्त ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार गाउँपालिकाले ४७ पदाधिकारीहरुलाई रु. ९६६५०००।- सुबिधा बापत भुक्तानी गरेको छ ।

क्र.सं	सुविधा विवरण	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	वडाध्यक्ष ९	कार्यपालिका सदस्य ६	वडा सदस्य ३०	सल्लाहकार ०	जम्मा
	A	१	१	९	६	३०	०	४७
१	संचार सुविधा	३६०००	३६०००	२४०००	१८०००	१२०००		१२६०००
२	खाजा सुविधा	६००००	६००००	३६०००	१८०००	१८०००		१९२०००
३	पुस्तक पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट	२४०००	२४०००	१२०००	१२०००	१२०००		८४०००
४	समन्वय भत्ता	१२००००	१२००००	८४०००	२४०००	०		३४८०००
५	खानेपानी तथा विजुली महशुल	३००००	३००००	१२०००	६०००	६०००		८४०००
६	सरसफाई मर्मत सुविधा	३००००	३००००	१२०००	१२०००	०		८४०००
७	अतिथि सत्कार सुविधा	१०८०००	६००००	४८०००	२४०००	१८०००		२५८०००
८	यातायात खर्च सुविधा	१२००००	१२००००	४८०००	३००००	२४०००		३४२०००
९	चाडपर्व खर्च	०	०	०	०	०	०	०
१०	अनुगमन/भ्रमण	१८०००	१५०००	१२००००		०	०	१५३०००
११	सभा बैठक भत्ता	६०००	४०००	३६०००	२४०००	१२००००		१९००००
१२	अन्य बैठक भत्ता	४१०००	६५०००	४३२०००	२८८०००	१४४००००		२२६६०००
	जम्मा (B)	५२८०००	४८००००	२७६०००	१४४०००	९००००	०	

	कुल जम्मा (A*B)	५९३०००	५६४०००	३०७२०००	११७६०००	४२६००००	०	९६६५०००

२५			**कर्मचारी करारः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवाकरारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजनागर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर गाउँपालिकाले विभिन्न पदमा ३५ जना कर्मचारीहरू करारमा राखि रू ८५ लाख ३४ हजार खर्च लेखेको छ। त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम गाउँपालिकाले, सवारीचालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैँचे लगायतका पदमामात्र करारवाट सेवालिन सकिने व्यवस्था गरेको छ।	
२६			**गुणस्तर आश्वस्त योजना-** **गुणस्तर आश्वस्त योजना-** यस पालीकाले भवन र सडक निर्माण तथा स्तरोन्नति कार्यको गुणस्तर कायम गर्न निर्माण व्यवसायी संग सम्झौता गर्दा गुणस्तर आश्वस्तता योजना तयार गरी सो को पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालीकाले गत वर्षका १ र यस वर्षका १३ निर्माण कार्यको तदनुसार गुणस्तर आश्वस्तता योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरेको देखिएन । अतः सो योजना तयार गरी योजना तोकिएको Frequency अनुसार निर्माण सामाग्री तथा निर्माण कार्यको गुणस्तर कायम गरिनु पर्दछ ।	
२७			**कार्य सम्पादन जमानत** **कार्य सम्पादन जमानत:** खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११० मा स्वीकृत वोलपत्रको वोलपत्रदाताले ऐनको दफा २७(४) वमोजिम तोकिएको म्याद भित्र वाणिज्य वैंकबाट जारी भएको वैंक जमानत पेश गर्नु पर्ने र ऐनको दफा २७(४) मा यसरी जमानत दाखिला गर्दा वोलपत्रदाताले सो दफामा तोके वमोजिमको रकम वापत कार्य सम्पादन जमानत लिनुपर्ने व्यवस्था छ । यस कार्यालयले आयोजनाको निर्माण व्यवसायीवाट निम्नानुसार रु.८८७०१८।- कम कार्यसम्पादन जमानत लिएको देखिएकोले सो रकमको कार्य सम्पादन जमानत थप लिनुपर्ने देखिएको रु.	८८७,०१८

ठेक्का नम्वर	निर्माण व्यवसायी	लागत अनुमान	कवोल अंक	हुनुपर्ने कार्य सम्पादन जमानत रकम	भएको कार्य सम्पादन जमानत रकम	घटी रकम
१।२०७७। ७८	ज्ञानेश निर्माण सेवा	१८५१४०००।-	११५८७५५४।-	२६५४०५१।-	२४१७९९६।-	२३६०५५।-
३।२०७७। ७८	शाश्वत कन्सक्ट्रन	१९३९७२००।	७५९८२९७।-	४८२४५७६।-	४५६६८५५।-	२५७७२१।-
१०।२०७७। ७८	सुशन रोयल जे.भी.	११७७१९७६।-	५१७९२३६।-	२६७२४३३।-	२५२२३०३।-	१५०११०।-
८।२०७७। ७८	आयूषी विल्डर्स एण्ड सप्लायर्स	६९१९६९४।-	४५२१०९५। ४८	८७६३७७।-	८१९९००।-	५६४७७।-
९।२०७७। ७८	आयूषी विल्डर्स एण्ड सप्लायर्स	७४५६०१९।-	४०९०४२१।-	१३२८११८।-	१२३३०००।-	९५११८।-
१२।२०७७। ७८	नेपाल थोपा सिचाई प्रा.लि.	४७२०९९८।-	३९९३०८१।-	२०९५३७।-	११८०००।-	९१५३७।
	जम्मा			१२५६५०९२।-	११६७८०७४।-	८८७०१८।-

२८

पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति –

पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति – सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२१ मा निर्माण व्यवसायीको कारणले निर्माण कार्य तोकिएको समयमा सम्पन्न हुन नसकेमा पुर्वनिर्धारीत क्षतिपुर्ति तिराउनुपर्ने व्यवस्था छ ।ठेक्का नं. ४।२०७७।७८ अन्तर्गत उपल्लो सुपिङ खानेपानी आयोजना ५ महिनामा सम्पन्न गर्नेगरी रु.१४२७४२८०।६४ मा भिमेश्वर ड्रिलिङ तथा निर्माण सेवा प्रा.लि. संग २०७७।९।२६ मा सम्झौता भई कार्यपालिकाको २०७७।२।२३ को निर्णयानुसार २०७८।४।४ सम्म म्याद थप भएकोमा वर्षान्त सम्म ११५३२१९६।– (८०.७९ प्रतिशत) कार्य मात्र सम्पन्न गरी सोको भूक्तानी भएको छ । लेखापरीक्षण अवधि

			सम्ममा समेत सम्झौता अनुसारको निर्माण कार्य सम्पन्न नभएकोले सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२१ अनुसार पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति लगाई निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनु पर्दछ ।	
२९			**आन्तरीक आयको श्रोतः** **१ स्थानीय तहरूको विभाज्य कोष**– प्रदेशहरुको आन्तरिक आय व्यावस्थापन गर्न बनेको कर तथा गैर कर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा १५ मा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर शुल्क मानोरञ्जनकर लागयतका शुल्क तथा करको सङ्कलनबाट उठेको शुल्क मध्ये साठी प्रतिशतले हुने रकम स्थानीयतहले स्थानीय सञ्चितकोषमा राखी चालिस प्रतिशतले हुने रकम मासिक रुपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले आव ०७७।७८ मा रू ९२१५१६३ मू अ कर समेत संकलन गरेको मू अ कर रू १०६०१५२ र २ प्रतिशत प्रशासनिक खर्च रू १६३१०० कट्टि गरी रू ७९९१९११ को मात्र बाँडफाँड गरी बिभाज्यकोषको हिसाव राखेको छ । ४० प्रतिशतले हुने रकम रू ३१९६७६४ मा बाँडफाँड गरी पठाउनु पर्नेमा मिति २०७८।०२।२४ मा रू २९२६७२४ मात्र पठाएकोमा बाँकी रू २९२६७२४ दाखिला गर्नु पर्ने देखिएको रू २९२६७२४ **२ बडा अनुसार राजस्व संकलनको व्यवस्थाः** गाउँपालिकापालिको बिभिन्न वडाको आम्दानी स्तर एकै प्रकारको नभएकाले प्रत्येक वडाको अवसर र सम्भावित आम्दानीका क्षेत्रको पहिचान गरी वडागत लक्ष्य तोक्ने र सो को अनुगमन गर्ने र लक्ष्य हासिल गर्न प्रोत्साहित गर्ने गरी करको दायरा बढाउन पहल गर्नु पर्दछ ।	२,९२६,७२४

क्र स	वडा नं	जम्मा
१	१	७६५६६१.५८
२	२	४२७७२०.५९
३	३	२९०३४९.५१
४	४	२८५२२०
५	५	४१८६२१
६	६	४५१४८३
७	७	१८६५४७
८	८	३५१४२५
९	९	४६९२५२
जम्मा रू		३६४६२७९.६८

३ आन्तरिक आयः स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 54 अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्र कानून अनुसार कर लगाउने तथा असुल गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । जस अनुसार गाउँपालिकाले यस वर्ष विभिन्न शिर्षकमा रू २ करोड १६ लाख ९० हजार प्रस्ताव गरेकोमा रू १ करोड ९० लाख मात्र आम्दानी गरेको देखिन्छ ।

राजस्व उपशीर्षक	प्रस्तावित आय रु.(हजारमा)	प्राप्त रकम रु. (हजारमा)
आन्तरीक श्रोत	२०००	९७०.२९
एकीकृत सम्पति कर	२६००	२००५
घर बहाल कर	११००	५२८.२
व्यवसाय कर	४००	४५
अन्य कर	१०००	२२३.६
अन्य आय	२०	२.६
सिफारिस दस्तुर	१०००	१६३७
अन्य श्रोतबाट प्राप्त कर	१२०००	९२४५.१४
अन्य दस्तुर	५५०	२४३.६७
जम्मा आन्तरिक राजस्व	२१६९०	१४९००.५

प्रस्तावित आय शिर्षकमा २ शिर्षकमा बढी ७ शिर्षकमा घटी आम्दानी भएको देखिन्छ । आगामी वर्ष यस्ता किसिमका राजस्वको अनुमान गर्दा आन्तरीक आय तर्फ विश्लेषण गरी आन्तरीक आय बृद्धि हुने गरी प्रस्ताव पेश गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

३०

लागत अनुमान र नर्म्सको प्रयोग

लागत अनुमान- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १४ मा रु.१ करोड सम्मको लागत अनुमान राजपत्राकिंत तृतीय श्रेणी र रु.५ करोड सम्मको लागत अनुमान राजपत्राकिंत द्धितिय श्रेणीको कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत हुनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकामा यस वर्षका देहायका निर्माण कार्यका लागत अनुमान राजपत्राकिंत तृतीय श्रेणीका कार्यालय प्रमुखवाट स्वीकृत भएको छ । यसरी अधिकार प्राप्त अधिकारी वाहेक अन्यवाट लागत अनुमान स्वीकृत भएको नियमित देखिएन । यस सम्वन्धमा गाउँसभावाट आवश्यक निर्णय हुनुपर्दछ ।

ठेक्का नं.	आयोजना	लागत अनुमान रकम	सम्झौता रकम
२।२०७७।७८	सुपिङ भस्मे अम्लिङ सडक निर्माण	१७९,६८०००।-	१०५,११,९८०।-
३।२०७७।७८	कोगटे धार्के महाभिर सडक निर्माण	१९३,९७,२००।-	७५,९८,२९७।-
४।२०७७।७८	सुपिङ्ग वृहत खानेपानी आयोजना	१९८,९३,०७७।-	१४२,७४,३०६।-
१०।२०७७।७८	कोगटे धार्के महाभिर सडक निर्माण	१,१७,७१,९७६।-	५१,७९,२३६।-
	जम्मा	६,९०,३०,२५३।-	३,७५,६३,८१९।

नर्मसको प्रयोग – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्ने, लागत अनुमान तयार गर्दा नर्मसको प्रयोग सम्वन्धमा व्यवस्था गरेको छ । यस पालिकाले यस वर्ष निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सडक विभाग र डोलिदारको नर्मस दुवै प्रयोग गरेको छ । तर दुवै नर्मस प्रयोग गर्दा मितव्ययिताको तुलनात्मक विश्लेषण गरेको छैन । यसबाट पालिकाले निर्माण गरेका निर्माण संरचना मितव्ययि तवरले गर्नेगरी लागत अनुमान तयार भएको देखिएन । यस वर्ष १३ निर्माण कार्यको लागत अनुमान भन्दा समग्रमा ४०.१३ प्रतिशत घटीमा सम्झौता भएको छ भने ३ सडक निर्माण कार्यको लागत अनुमान भन्दा सम्झौता ५० देखि ६० प्रतिशत सम्म कममा भएको छ । वोलपत्र प्रकृया प्रतिस्पर्धात्मक भई निर्माण लागतमा कम भएपनि लागत अनुमान वनाउँदा नै मितव्ययी नर्मस छनौट गरी प्रयोग गरिनु पर्दछ।

१: ६ अनुपातमा ढुँगाको गाह्रो लगाउने कार्यः

https://nams.oag.gov.np

विवरण	इकाई	कार्यालयले प्रयोग गरेको डोलिदारको नर्मस	सडक विभागको नर्मस प्रति ५ घ.मी.	सडक विभागको नर्मस १ घ.मी.	बढी परिमाण	दर
सिपालु श्रमिक	दिन	१.५	७	१.४	०.१	९३०।-
ज्यामी (अदक्ष)	दिन	३.०४	१४	२.८	०.२४	६७५।-
सिमेण्ट	के.जी.	९२	०.४५	१०	२	१५।
वालुवा	घ.मी.	०.५	२.०८	०.४	०.१	१४२०।-
	वढी दर					५५५।-
	परिमाण घ.मी.					२२७.८३५
	बढी लागत					१२६,४४८।-

बोलपत्र मूल्याकंन- ठेक्का नं. ४।२०७७।७८ अन्तर्गत उपल्लो सुपिङ्ग खानेपानी आयोजनाको रु.१,९१,४६,२७८।– लागत अनुमानको रिजभ्वायर टँकी निर्माण गर्न २०७७।६।५ मा ३० दिने सूचना आव्हान गरे अनुसार ७ थान वोलपत्र दाखिला भएको छ । वोलपत्र मूल्याकंनको प्रथम चरणमा भीमेश्वर ड्रिलिगंको कर चुक्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी नभएको, र वीर रोल्पाली लगायत ५ वटा वोलपत्र दाताको RBT 0HT विगत ५ वर्षमा २ वटा निर्माण गरेको अनुभव नभएको आधारमा वोलपत्र अयोग्य भई रु.१६४९६३००।– कवोल भएको १ मात्र वोलपत्र मूल्याकंन भएकोमा पुनः भीमेश्वर ड्रिलिगंको कर विवरण पेश गर्ने २०७७।९।२९ सम्मको म्याद थपको प्रमाण माग गरी निजको समेत मूल्याकंन गरी रु.१४२७४२८०।६४ मा निज संग २०७७।९।२६ मा सम्झौता भएको छ । सवै भन्दा कम कवोल गर्ने वोलपत्रदाता वीर रोल्पाली निर्माण सेवाले रु.२ करोड भन्दा कमको ठेक्कामा विशेष अनुभव लागु नहुने भनी दावी गरेकोमा सो उपर मूल्याकंन गरी अनुभव आवश्यक पर्ने हुंदा निजको वोलपत्र योग्य नरहेको निर्णय गरेको छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम २६ मा सार्वजनिक निकायले रु.२ करोड भन्दा माथिको निर्माण कार्यमा मात्र विशेष प्रकृतिको अनुभव आवश्यक पर्ने देखिएकोले पालिकाले २ करोड भन्दा मुनिका ठेक्कामा समेत विशेष अनुभवलाई मूल्याकंनको आधार बनाउंदा प्रतिस्पर्धा सिमित भई सो निर्माण कार्यको रु. ४१५४५२।६४ बढी लागत पर्नेगरी पुनः मूल्याकिंत भिमेश्वर ड्रिलिगं तथा निर्माण सेवा प्रा.लि.संग २०७७।९।२६ मा सम्झौता भएको छ । यसवाट प्रतिस्पर्धा सिमित र बढी लागत पर्नेगरी वोलपत्र मूल्याकंन गर्ने समितिले सिफारीश गरी र वोलपत्र

			स्वीकृत छ । पालिकाले गर्ने खरीद प्रकृयामा प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी मुल्याकंन क्राइटेरीया निर्धारण गरी तदनुसार बोलपत्र मुल्याकंन र छनौट गरी सम्झौता गर्ने तर्फ पदाधिकारीलाई जिम्मेवार वनाउनु पर्दछ ।	
३१			**भवन निर्माण** **१। भवन निर्माण-** गाउँपालिका कार्यालय भवन निर्माणका लागि गत वर्ष रु.४,१२,८२,०७०।०२ कवोल रकममा १ वर्षमा सम्पन्न गर्ने गरी २०७६।४।१४ मा निर्माण व्यवसायी आर.एण्ड सी. नेचुरल जे.भी. संग सम्झौता भएकोमा २ पटक गरी २०७८।१।१४ सम्म म्याद थप भई २०७८।१।११ मा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । निर्माण व्यवसायीलाई सम्झौता अनुसार रु.३९४,६७,२८३।४१ (९५.६० प्रतिशत) भूक्तानी भएको छ । निर्माण व्यवसायीलाई भौ.नं.१३४।२०७७।१२।१७ मा आठौ रनिङ विल भूक्तानी गर्दा ४१०.५२९ ब.मी.Glazed/ Non Glazed Tile १:४ अनुपातमा लगाई प्रति ब.मी.१५००।– ले रु.६१५७९३।– ले नापी गरेको नापी कितावमा उल्लेख भएकोमा विजक भूक्तानी गर्दा १६ मि.मि. ग्रेनाइट १:२ अनुपातमा लगाई प्रति वर्ग मिटर ४०००।– ले रु.१६४२११६।– ले भूक्तानी भएको छ । सो सम्वन्धमा लेखापरीक्षणको बहिर्गमन बैठकमा कार्यालय भवनमा ग्रेनाइट प्रयोग गरेको भन्ने पालिकाको अध्यक्ष लगायत व्यवस्थापनको प्रतिकृया रहेको र तद्सम्वन्धमा २०७९।१।१० मा Written Representationउपलव्ध भएको छ । २। गाउँपालिका भवन निर्माण कार्यको भौ.नं.३४१।२०७८।३।३० मा नवौं रनिङ्ग विलको विजक अनुसार रु.७०,७८,६६९।२८ मा पेश्की कट्टी रु.१११३७१३। र छैठौ रनिङ्ग विलको बढी भूक्तानी रु.९०,०००।– आठौ रनिङ्ग विलको बढी भूक्तानी रु.४०००००।– कटाउदा रु.५४,७४,९५६।२८ वजेट खर्च लेख्नुपर्नेमा रु.५५०००००।– बजेट खर्च लेखी बढी बजेट खर्च लेखेको रु.२५०४४।– सम्बन्धित कर्मचारीलाइ जिम्मेवार वनाइ असूल गर्नुपर्ने रु............	२५,०४४
३२			**वोलपत्रको स्वीकृति-**	

वोलपत्रको स्वीकृति- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २३ वमोजिम सार्वजनिक निकायले दफा २२ वमोजिम खोलेको वोलपत्र मूल्याकंन समितिमा पेश गर्नुपर्ने र समितिको मूल्याकंन एवं शिफारिशको आधारमा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ६७ वमोजिम तोकिएको कार्यालय प्रमुखले सो वोलपत्र स्वीकृत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयमा यस वर्ष १३ निर्माण कार्यको वोलपत्र स्वीकृत गर्दा तदनुसार नभई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत संयोजक रहेको ४ सदस्यीय मूल्याकंन समितिले वोलपत्र मूल्याकंनगरी निर्णयका लागि शिफारिस गरेको तर अधिकार प्राप्त अधिकारीवाट वोलपत्र स्वीकृत भएको पाइएन । अतः मूल्याकंन समितिको शिफारिस पश्चात तोकिएको श्रेणीको कार्यालय प्रमुखवाट वोलपत्र स्वीकृतको निर्णय गरिनु पर्दछ ।

ठेक्का नं	कार्य विवरण	निर्माण/ फर्मको नाम व्यवसायी	मु.अ.कर सहित सम्झौता रकम	सम्झौता मिति	भुक्तानी रकम	श्रोत
४	सुपिङ वृहत खानेपानी आयोजना	भीमेश्वर ड्रिलिङ तथा निर्माण सेवा	14,274,306.80	2077.09.26	11,532,196.00	संघीय बिशेष
१	तल्लो सुपिङ महालक्ष्मी मा.वि स्ल्याब ढलान कार्य	ज्ञानेश निर्माण सेवा	11,587,554.00	2077.07.06	11,168,456.00	प्रदेश समपुरक
२	सुपिङ भस्मे अम्लिङ सडक निर्माण	ज्ञानेश निर्माण सेवा	10,511,980.33	2077.07.07	10,248,239.00	प्रदेश समपुरक
३	कोगटे धार्के महाभिर सडक निर्माण	शाश्वत कन्स्ट्रक्सन	7,598,297.00	7/17/2077	7,443,256.00	प्रदेश समपुरक
१०	कोगटे धार्के महाभिर सडक निर्माण	सुशन रोयल जे.भी	5,179,236.40	2077.12.25	1,117,418.00	प्रदेश समपुरक
८	तल्लो सुपिङ महालक्ष्मी मा.वि स्ल्याब ढलान कार्य	आयुश्री बिल्डर्स एण्ड सप्लायर्स	4,521,095.48	2077.12.25	3,851,600.00	प्रदेश समपुरक
९	सुपिङ भस्मे अम्लिङ सडक निर्माण	आयुश्री बिल्डर्स एण्ड सप्लायर्स	4,090,421.72	2077.12.25	2,970,968.00	प्रदेश समपुरक
१२	हाइटेक नर्सरी निर्माण	नेपाल थोपा सिँचाई प्रा.लि	3,993,081.00	2078.1.12	3,194,465.00	आन्तरिक श्रोत-८० प्रतिशत अनुदान
११	बोयर बोका खरिद	सिमलथली उन्नत बाख्रा उत्पादन	2,912,200.00	2078.01.16	1,826,220.00	आन्तरिक

		फर्म				श्रोत-६५ प्रतिशत अनुदान
१३	मिनिटिलर तथा च्याफ कटर खरिद सम्बन्धी	दुवाल आर.एण्ड आर. वि.के.टी. इन्टरप्राइजेज प्रा.लि	1,574,090.00	2078.12.16	835,800.00	आन्तरिक श्रोत-६० प्रतिशत अनुदान
७	सिल्पोलिन प्लाष्टिक खरिद	चन्द्रगिरि ट्रेडर्स	1,180,348.28	2077.12.16	885,261.00	आन्तरिक श्रोत-७५ प्रतिशत अनुदान
१४	सिमल्टार मिनि रंगशाला निर्माण	बि.के कन्स्ट्रक्सन, हेटौडा	950,203.00	2078.02.24	930,203.00	आन्तरिक श्रोत
५	ICT सामाग्री खरिद	आई.पि स्टेशनरी एण्ड जनरल सप्लायर्स	827,838.00	2077.08.30	827,838.00	संघीय सशर्त
		जम्मा	69,200,652.01	64,848.00	56,831,920.00	

३३			**कार्य स्वीकार प्रतिवेदन र नापी** १। कार्य स्वीकार प्रतिवेदन सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११७ मा सार्वजनिक निकायले सम्पन्न भएको निर्माण कार्य, आपूर्ति गरिएको मालसामान स्वीकार्दा सोको प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने र नियम १२५ (२) कुनै निर्माण कार्य सम्पन्न भई त्रुटी सच्चाउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि सार्वजनिक निकायका प्रमुखले त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ डिजाइन, स्पेशिफिकेशन वमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीवाट जाँच वुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा यस वर्ष सम्पन्न भएका ११ मध्ये परीक्षण गरिएका ४ निम्न निर्माण कार्यको तदनुसार कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन । निर्माण कार्य स्वीकार नगरी अन्तिम विलको रकम भूक्तानी भएको निम्नानुसारको रु. २७२६७९९४।- नियमित नदेखिएको रु.	३७,७३५,७६५

ठेक्का नम्वर	विवरण	निर्माण व्यवसायी	भौ.नं./मिति	अन्तिम विलको भूक्तानी रकम
१।२०७६।७७	पालिका भवन निर्माण	R&C Natural JV	३४१।२०७८।३।३०	७०७८६६९।
१।२०७७।७८	तल्लो सुपिङ्ग महालक्ष्मी	ज्ञानेश निर्माण सेवा	३३६।२०७८।३।३०	९३५३३८२।
२।२०७७।७८	सुपिङ्ग भस्मे आम्लिङ्ग सडक	ज्ञानेश निर्माण सेवा	३४९।२०७८।३।३०	६४७५२६४।
३।२०७७।७८	कोगटे धार्के महाभीर	साश्वत कन्ट्रक्सन	१४८।२०७७।१२।२६	४३६०६७९।-
	जम्मा			२७२६७९९४।-

नापी- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३(१) (ख) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भूक्तानी गर्दा निर्माण कार्यको प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भूक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले निम्न निर्माण कार्यको चेनेज नखुलाई/ उल्लेख नगरी नापी कितावमा चढाउने गरेकोले दोहोरो नापी गरी भूक्तानी हुने जोखिम रहेकोले यस्तो भूक्तानी रु.९०७४७७१।-नियम सम्मत नदेखिएको रु

https://nams.oag.gov.np

भौ.नं./मिति	ठेक्का नं.	निर्माण व्यवसायी	रकम	विवरण
३३६। २०७८।३। ३०	१। २०७७। ७८	ज्ञानेश निर्माण सेवा	७६५८५२०।-	अन्तिम विजकमा PCC(M 20) 1:1.5:3 को सडक ढलान कार्य १०२१.१४ घ.मी.को ७५००।- ले भूक्तानी गरेकोमा नापी कितावमा Blook उल्लेख गरेता पनि ढलान कार्यको चेनेज नखुलेको
३४९। ०७८।३। ३०	२। २०७७। ७८	ज्ञानेश निर्माण सेवा	५९५३७०।-	१४५.४२ घ.मी.रु.४०००।– का दरले ढुँगाको गाह्रो लगाउने कार्यको चेनेज नखुलेको रु.६६३४७।-
				- ग्राभेल गर्ने कार्य २९२.७७ घ.मी.को रु.६००।– का दरले कायम गरेको रु.१९८४९८। चेनेज नखुलेको
				- आर.सि.सि.NP3 (९०० ए.एम.) विछ्याउने कार्य २२.५० रनिङ्ग मिटरको रु.१३०००।– ले हुने ३३०५२५।– को चेनेज नखुलेको
१४८। २०७७। १२।२६	३। २०७७। ७८	साश्वत कन्ट्रक्सन	६६२६८१।-	७७९.६३ घ.मी.ग्राभेल भर्ने कार्य ८५०।– ले रु.६६२६८१।– को कार्यको चेनेज नखुलेको
३१०। २०७८।३। ३०		सुशन रोयल जे.भी.	१५८२००।-	Clearing & Grubbing Road land 14000. घ.मी.ले रु.१५८२००।– को कार्यको चेनेज नभएको
जम्मा			९०७४७७१।-	

मिनी टिलर र च्याफ कटर खरिद- गाउँपालिकाको पूँजिगत श्रोतबाट ७ एच.पी.का २० थान मिनी टिलर, ५ एच.पि.का २ थान मिनिटिलर र ३० व्लेडका मोटर सहितका १० च्याफ कटर खरिद गर्न रु.१९७००००।– को लागत अनुमान स्वीकृत गरी वोलपत्रबाट ७.५ एच.पी का मिनि ड्रिलर २० थान रु.५१९५०।– का

दरले २० थान, ६ एच.पि.का मिनिटिलर रु.४७०००।– का दरले २ थान र २ ब्लेडका मोटर सहितका च्याफ कटर रु.२६०००।– का दरले १० थान समेत रु.१३९३०००।– का कृषि उपकरण खरिद गरी वितरण गरेकोमा निम्नानुसार देखिएकोले खरिद कार्य नियम सम्मत नदेखिएको भूक्तानी रु -------

(क) प्राप्त उक्त कृषि उपकरणहरुको प्राविधिकद्धारा स्पेसिफिकेशन भिडान गरी गुणस्तर सुनिश्चित गरेको छैन ।

(ख) ३ ब्लेडको च्याफ कटर खरिद गर्ने स्पेसिफिकेशन र सम्झौताको BOQ मा उल्लेख भएकोमा २ ब्लेडको च्याफ कटर आपूर्ति गर्दा पनि पालिकाले स्वीकार गरी ३ ब्लेड अनुसारकै सम्झौता बमोजिम रु ८३५८००। भूक्तानी गरेको छ ।

(ग) उक्त उपकरण खरिदको ठेक्का अधिकार प्राप्त अधिकारीवाट स्वीकृती भएको छैन ।

३४

बीमा र कार्य सम्पादन जमानत

वीमा अवधि – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ मा निर्माण व्यवसायीलाई निर्माणस्थल सुम्पिएको मिति देखि हस्तान्तरण प्रमाण पत्र जारी गरिने मिति सम्म निर्माण कार्यको जुनसुकै कारणबाट हुने सवै हानी नोक्सानी विरुद्ध वीमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले निम्न निर्माण कार्यको तदनुसार अवधि समेटीने गरी वीमा गरेको छैन । यसले गर्दा जोखिममा असर परेको छ । अत उक्त व्यवस्था अनुसार निर्माण कार्यको वीमा अवधि कायम गरिनु पर्दछ ।

ठेक्का नं.	निर्माण कार्य	सम्झौता रकम	सम्पन्न हुने मिति	कायम वीमा मिति
१।२०७६।७७	कार्यालय भवन निर्माण	४१२८२०७०।-	२०७८।१।१४	२०७८।१०।११
४।२०७७।७८	उपल्लो सुपिङ खानेपानी आयोजना	१४२७४३०६।-	२०७८।४।४	२०७९।३।१
१०।२०७७।७८	कोगटे धार्के महाभीर सडक	५१७९२३६।	२०७८।४।१	२०७८।१२।२३
	जम्मा	६०७३५६१२।		

वीमा- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ (१) मा खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा वाहेक रु. दश लाख भन्दा वढी मूल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायीले निर्माण कार्यको जोखिम वापत प्रतिस्थापन खर्चको १५ प्रतिशत रकम समेटीने गरी वीमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्न निर्माण कार्यको कुनैमा १५ प्रतिशत रकम थप नगरी र कुनैमा वीमा नै नगरेको देखिन्छ । यसले गर्दा जोखिममा असर परेको छ । अत यसरी उक्त नियमावलीको व्यवस्था अनुसारको रकम समेटीने गरी वीमा गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने देखिएको रु.

https://nams.oag.gov.np

ठेक्का नं.	निर्माण कार्य	निर्माण व्यवसायी	सम्झौता रकम	गरेको वीमाकँ रकम	घटी वीमाकं रकम
१।२०७६।७७	पालिका भवन निर्माण	आर.एण्ड सी.नेचुरल जे.भी.	४१२८२०७०।-	४०५३२८०५।	६९४१५७५।-
१।२०७७।७८	तल्लो सुपिङ महालक्ष्मी	ज्ञानेश निर्माण सेवा	११५८७५५४।-	१२०८८७७७।-	१२३६९१०।-
३।२०७७।७८	कोगटे धार्के महाभीर सडक	साश्वत कन्सट्रक्सन	७५९८२९७।-	७५९८२९४।-	११३९७४५।-
१०।२०७७।७८	कोगटे धार्के महाभीर सडक	सुभन रोयल जे.भी	५१७९२३६।-	५१७१२३६।-	७८४८८५।-
			५६६४७१५७।-	६५३९११११२।-	१०१०३११५।-

कार्यसम्पादन जमानत – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११० (४) मा खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा वाहेक कार्य सम्पादन जमानतको मान्य अवधि त्यस्तो सम्झौतामा उल्लेखित निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि भन्दा कम्तीमा १ महिना वढी अवधिको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले ३६५ दिन त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि रहेको निम्न निर्माण कार्यको कार्य सम्पादन जमानतको अवधि तद्अनुसार समेटीने गरी कायम नभएकोले नियमावलीको उक्त व्यवस्था अनुसार निर्माण कार्यको कार्य सम्पादन जमानतको अवधि कायम गर्नु पर्दछ ।

ठेक्का नं. र मिति	निर्माण व्यवसायी	काम सम्पन्न भएको वा हुने दिन	जमानतको कायम अवधि	बैंक जमानत रकम
२।२०७७।७८	ज्ञानिश निर्माण सेवा	२०७८।३।५	५०७९।३।६	२६७६९४४।-
१०।२०७७।७८	सुशन रोयल जे.भी.	२०७८।४।११	२०७८।४।१९	२५२२३२३।-
१।२०७६।७७	आर.एण्ड सी. नेचुरल जेभी.	२०७८।१।११	२०७६।११।२७	३२५००००।-
	जम्मा			८४४९२६७।-

३५

पेश्की जमानत

पेश्की जमानत – निर्माण व्यवसायी संगको सम्झौताको विशेष शर्त GCC 57.3 मा ठेक्काको ८० प्रतिशत समयावधी सकिनु अघि मोविलाइजेशन पेश्कि पुरै फर्स्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । निम्न निर्माण व्यवसायीहरुको ठेक्काको अवधि ८० प्रतिशत कटी सकेको अवस्थामा मोविलाइजेशन पेश्की बाँकी देखिएको रकम

२,५८८,७९४

			वैंक जमानत जफत गरी सोही नियमावलीको नियम ११३(छ) अनुसार पेश्की रकमको सयकडा १० प्रतिशत व्याज समेत रु.२५८८७९४।- असूल गर्नुपर्ने रु...................................... ठेक्का नं. | निर्माण व्यवसायी | सकिएको ठेक्का अवधि | मोविलाइजेशन पेश्की वाँकी | १० प्रतिशत व्याज | जम्मा ४।२०७७।७८ | भिमेश्वर ड्रिलिगं तथा निर्माण सेवा प्रा.लि. | १८४ दिन (९८ प्रतिशत) | २३५३४४९।- | २३५३४५।- | २५८८७९४।-	
३६			**कर कट्टी रकम दाखिला** **कर कट्टी रकम दाखिला:** पालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७२) मा उल्लेखित अग्रीम कर कट्टी गरेको रकम दाखिला गर्न बाँकी रु. ३१७१८।- लेखापरीक्षण अवधि सम्ममा पनि दाखिला भएको देखिएन । उक्त रकम दाखिला गरेको भौचर पेश हुनुपर्ने रु..	३१,७१८
३७			**विल भरपाईः** **विल भरपाईः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७४ को नियम १० मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भूक्तानी दिन आवश्यक विलभरपाई र कागजात संलग्न भए नभएको वा संलग्न कागजात अनुसार भूक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गा.पा.चालु वाट भौ.नं.८५।२०७७।७।५ मा कर्मचारी वैंठक भत्ता रु.११२५००।– खर्च लेखेकोमा ५ जना कर्मचारीको रु. ९०००।– ले ४५०००।– को मात्र भरपाई संलग्न भएकोले भरपाई वेगर खर्च लेखेको रु.६७५००। जिम्मेवार व्यक्तिबाट असूल गर्नुपर्ने रु.	६७,५००
३८			**नन्फाइलर** **नन्फाइलर**– मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गते भित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।तर यस गाउँपालिकाबाट ठेक्का नं १०।०७७।७८ सुशन रोयल जेभीलाई गो भौ नं ३१० मिति २०७८।३।३० मा मू.अ.कर रू ३७७१६ भुक्तानी दिएकोमा २०७८ अषाढ देखि लेखापरीक्षण अवधि सम्म पनि ती फर्महरु कर विवरण नबुझाई नन्फाईलर रहेको पाइयो ।कानूनी व्यवस्था अनुसार कर विवरण नबुझाएकोले कर समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनु पर्ने रु.	३७,७१६
३९			**क्षेत्रगत वजेट** **(एज विल्ट) नक्सा**- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ वमोजिम खरिद सम्झौता वमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ३० दिन भित्र सम्वन्धित निर्माण व्यवसायीले निर्माण भए वमोजिमको (एज विल्ट) नक्सा सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सोको लागि निर्माण व्यवसायी संगको सम्झौताको विल अफ क्वाण्टिटीमा व्यवस्था नगरेको कारण यस वर्ष सम्पन्न भएका रु.४४१८२३०६।- का ११ निर्माण कार्यको कुनै पनि निर्माण	

व्यवसायीले एजविल्ट नक्सा पेश गरेको छैन ।यस्तै यस वर्षका चालु ठेक्कामा समेत तदनुसारको एज विल्ट ड्रइङ्गको व्यवस्था गरेको छैन । यसबाट त्रुटी सच्याउने अवधि पश्चातको निर्माण संरचनाको मर्मत तथा व्यवस्थापनमा समस्या आइपर्ने हुदा सम्पन्न भएका निर्माण कार्यको उक्त व्यवस्था अनुसार एजविल्ट नक्सा लिनुपर्ने देखिन्छ ।

४०

सामाजिक सुरक्षाः ५८,१९२

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १५(४) मा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको लागि निकासा भएको रकम सोही आर्थिक वर्षमा खर्च नभएमा संघीय संचित कोषमा दाखिला हुने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालीकाले यस आ.व.मा प्रथम चौमासिक वापतको रकम मेनुयल भरपाईबाट वितरण गरेको र दोश्रो र तेश्रो चौमासिक वापतको सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकिङ्ग प्रणालीवाट वितरण गरेको पाइयो । प्रथम, दोश्रो र तेश्रो चौमाशिकमा रु.५५६६१०५०।– निकासा भएकोमा रु. ५३६८७३८३।- वितरण गरी बांकी रु १९१५४७५।– राजश्व खातामा दाखिला भएको छ । संघीय संचित कोष दाखिला गर्न बाँकी देखिएको रु.

४१

चौमासिक र लक्ष्य प्रगतिः

१ चौमासिक पूँजीगत खर्चः प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ को नियम २६ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा अनुसुचि ३ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्य लक्ष्य तथा कर्यक्रम बमोजिम कार्य सम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुँजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरूप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नु पर्दछ।

बजेट	कुल खर्च	चौमासिक खर्च (रु.हजारमा)			आषाढ महिनाको मात्र खर्च
		प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रे चौमासिक	
५९१६९२	४२२०५४	८०७७६	९८००४	२४३२७४	१५४२६३
खर्च प्रतिशत	७०.१४	१३.४२	१६.२८	४०.४३	२५.६३

२ लक्ष्य प्रगतिः गाउँपालिकाले यसवर्ष २१९ र क्रमागत १ गरी जम्मा २२० योजना संचालन गरेको प्रगति पेश गरेको छ सो मध्ये यस वर्ष को १४ वटा र १ वटा क्रमागत गरी जम्मा १५ योजना ठेक्काद्वारा र बाँकी यस वर्षको २०२ र क्रमागत शुन्य गरी जम्मा २०२ योजना उपभोक्ता समिति मार्फत भएको छ भने ३ वटा योजना संचालन नै नभएको देखिन्छ । गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका योजनाको किसिम, योजना संख्या, उक्त योजनाहरूको लागत अनुमान आर्थिक वर्ष भित्र

			सम्पन्न कामको मूल्याङ्कन स्थिति एवं सम्पन्न अवस्था र चालु अवस्था सम्बन्धी विवरण पेश नगरेकोले योजनागत प्रगति सम्बन्धी विश्लेषण गर्न सकिएन । अत: छनौट भएका योजनाको किसिम, संख्या, लागत अनुमान, सञ्चालित योजना संख्या, सम्झौता रकम, सम्पन्न संख्या, सम्पन्न रकम, सञ्चालन हुन नसकेका योजनाको बजेट रकम सम्बन्धी विवरण अद्यावधिक गरी योजना सञ्चालन प्रक्रिया प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ । सम्पन्न भएका योजनाहरू लेखापरीक्षणको अवधि सम्म सम्वन्धी उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण भएको देखिदैन । सम्पन्न भएका योजनाहरू सम्बन्धित उपभोक्तालाई यथा शिघ्र हस्तान्तरण गर्नु पर्ने देखिन्छ ।	
४२			**आन्तरीक र विविधः** **१ आन्तरिक लेखापरीक्षण** – स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७(२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ। तर यस गाउँपालिकाले यस वर्ष आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ। **२ विविध खर्चः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मितव्ययी तरिकाले विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले विविध शिर्षकमा रु ३०३३८९५।०० खर्च गरेको छ ।	
४३			**योजना छनौट र सञ्चालनः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथामिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालीन प्रकृतीका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वियनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । यस वर्ष गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन बमोजिम स्वीकृत भएका कुल २१९ योजनाहरू मध्ये रू ० देखि रू १ लाख सम्मको १७ वटा, रू १ लाख देखि रू २ लाख सम्मको ६८ वटा, रू २ लाख देखि रू ३ लाख सम्मको ४८ वटा, रू ३ देखि रू ४ लाख सम्मको १४ वटा र रू ४ देखि रू ५ लाख सम्मको १४ वटा गरी जम्मा १६१ वटा योजना रु. ५ लाख भन्दा कम बजेटको संचालन भएको देखियो । यस्ता वितरण मुखी कार्यक्रमलाई नियन्त्रण गर्नु पर्दछ ।	
४४			**परामर्श सेवाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, नियम १२ मा सार्वजनिक निकायमा कार्यरत जनशक्तिबाट नभ्याउने र बढी दक्षता आवश्यक पर्ने कार्य अनुसार परामर्शसेवाको लागत अनुमान तयार गरी प्रतिस्पर्धाको माध्यमले खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।यस वर्ष गाउँपालिकाले देहाय अनुसारका परामर्श सेवाको खरिद माग गर्दा प्रतिस्पर्धा नगराई सोभै खरिद गरी रु. १९८८९२२ खर्च लेखेकJ छ। गाउँपालिकाले स्थानीय विकासमा टेवा पुग्ने तथा दीर्धकालीन पुँजी निर्माण हुने मागमा आधारित आयोजना छनौट भएपछि लाभ लागत यकिन गरी उपलब्ध जनशक्तिबाट हुन नसक्ने कार्यको लागि प्रतिस्पर्धाको माध्यमले परामर्श सेवा खरिद गर्नु पर्नेमा सो गरेको देखिएन ।	

कार्यक्रमको नाम	परामर्शदाता	सम्झौता रकम रू	खर्च रकम रू	हालसम्मको कार्यान्वयनको अवस्था
ऐतिहासिक चिसापानी गढी पूनः निर्माण	पश्चिमान्चल ईन्जिनियरीङ्ग कन्सल्टेन्सी	१००००००	९९६४३४	कार्यान्वियन भएको
बागमति चूनिया खानेपानी योजना	एन.के.ए. ईन्जिनियरीङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	४९५०००	४९४३१८	कार्यान्वियन नभएको
बर्दिउ सडक निर्माण योजना	एन्जीला ईन्जिनियरीङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	४९९०००	४९८१७०	कार्यान्वियन भएको
जम्मा रू			१९८८९२२	

४५

अनुदान र अभिलेखः

१ नाफामूलक संस्थालाई अनुदानः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ वितरण मुखी खर्चलाई नियन्त्रण गर्दै संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकमलाई स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पुजीनिर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नु पर्दछ । जसबाट नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्थालाई अनुदान उपलब्ध गराउन मिल्दैन।तर गाउँपालिकाले यस वर्ष देहाय अनुसारका बचत तथा ऋण सहकारी संस्थालाई भवन निर्माण मेशिनरी औजार तथा उपकरण खरिद लगायतका कार्यमा अनुदान दिएको छ । जसबाट गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई सहज तथा सुलभ वनाउने कार्य भन्दा नाफामुलक संस्थाको भवन निर्माण तथा कार्यालय व्यवस्थापन खर्चको लागि रू १२५६९९३।०० अनुदान उपलब्ध गराएको देखिन्छ । साथै अनुदान लिएका नाफामूलक संस्थाले स्थानिय जनतालई दिएको सहुलियत तथा सुविधाको सम्वन्धमा समेत गाउँपालिकाबाट अनुगमन भएको देखिदैन । तसर्थ यसप्रकारको अनुदान उपलव्ध गराउने कार्यममा नियन्त्रण गरी नाफा मूलक संस्थालाई अनुदान उपलव्ध गराउन मिल्ने कुनै कानूनी व्यवस्था नभएकोले उक्त किसिमको अनुदान दिन पालिकाबाट नियन्त्रण गरीनु पर्दछ ।

अनुदान पाउने संस्थाको नाम	प्रयोजन	अनुदान रकम रू
सृजनशील महिला साकोस वडा नं. ७	भवन निर्माण	४८०९९३।००
महिला अभियान वचत तथा ऋण सहकारी लिमिटेड वडा नं. ७	भवन निर्माण	७७६०००।००
जम्मा रू		१२५६९९३।००

२ शिर्षकगत अभिलेखः आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३५(२) मा खर्च गर्ने वा खर्चको निकासा दिने अधिकार प्राप्त अधिकारीले रकम स्वीकृत बजेट भित्र र सम्वन्धित खर्च शिर्षकमा बाँकी रहेको लगायतका कुरा विचार गरी निकाशा दिनुपर्ने र सो अनुसार स्रेस्ता राख्न पर्ने ब्यवस्था छ । कार्यालयले यो वर्ष संघिय सशर्त अनुदान शिर्षकमा कुल विनियोजित रकमको शिर्षकगत अभिलेख नराखी, स्वास्थ्या, शिक्षा, महिला, कृषि, पशु र वन तथा वातावरणको एकमुष्ठ अभिलेख राख्नाले विनियोजन अनुसार निकाशा भयो कि भएन भनि एकिन गर्ने आधार छन । बर्सान्तमा संघिय सशर्त तर्फ निकासा भएको मध्ये कुन शिर्षकको के कति रकम फिर्ता भयो एकिन गर्न सकिएन । शिर्षकगत अभिलेख राखी स्रेस्ता ब्यवस्थित गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

४६

पेश्की बाँकीः

आर्थिक कार्यविधि नियमावली,२०७६ को नियम ७३(३) मा आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा पेश्की फछ्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा देहाय अनुसार म्याद ननाघेको पेश्की रु.२६३३०९० फछ्यौट गर्न बाँकी रहेको छ ।

https://nams.oag.gov.np

सि.नं.	पेश्कीको विवरण	पेश्की लिने ब्यक्ती, फर्म वा कम्पनीको नाम	चालु आ. व.		
			म्याद ननाघेको रकम	फछ्र्यौटको अन्तिम म्याद	म्याद ननाघेको
१	भीम फेदी गाउँपालिका कार्यालय भवन निर्माण	आर. एण्ड. सि. नेचुरल जे.भी.	१०२११४१	२०७८।०३।३१	१०२११४१
२	उपल्लो सुपिङ्ग बृहत खानेपानी योजना	भिमेश्वर ड्रिलिङ्ग तथा निर्माण सेवा प्रा.लि.	१०१३४४९		१०१३४४९
३	IEE (१ नम्वर वडाका विभिन्न स्थान)	नुतन मल्टिसपोर्ट कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	२४९०००		२४९०००
४	IEE (२/३/४/५/६/८ नम्वर वडाका विभिन्न स्थान)	रेयान्स इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	२४९०००		२४९०००
			२६३३०९०		२६३३०९०

• आर एण्ड सी नेचुरल जे. भीः अन्तिम विल भुक्तानी गर्दा पेश्की कट्टा गरी भुक्तानी दिईएको तर System बाट गोश्वारा भौचर नउठेको । • भिमेश्वर ड्रिलिङ्ग निर्माण सेवाः आव ०७८।७९ सम्म म्याद थप गरिएको हुँदा पेश्कीको म्याद ननाघेको । • नुतन मल्टिसपोर्ट कन्सल्टेन्सी प्रा.लिः आव ०७८।७९ सम्म म्याद थप गरिएको हुँदा पेश्कीको म्याद ननाघेको । • रेयान्स इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लिः आव ०७८।७९ सम्म म्याद थप गरिएको हुँदा पेश्कीको म्याद ननाघेको ।

४७

कन्टिन्जेन्सी खर्चः

यस गाउँपालिकाले हरेक योजनामा ३ प्रतिशतका दरले कन्टिन्जेन्सी कट्टा गरी खर्च गर्ने गरेको देखियो । योजनाको लगत नराखेको कारणले कन्टिन्जेन्सी कति काटीयो भन्ने यकिन हुन सकेन । कन्टेन्जेन्सीको समेत खाता नराखेको कारण कति काटियो र कति खर्च गरीयो भन्ने कुराको यकिन हुन सक्ने आधार नै देखिएन । आयोजनागत खर्च स्पष्ट हुने गरी अभिलेख खाता राख्नु पर्नेमा एकमुष्ट रुपमा खर्च गरेको पाइयो । कन्टिन्जेन्सी खर्चलाई व्यवस्थित गर्न निर्देशिका तयार गरी लागू गर्नु पर्दछ ।

४८

विधालयको वील पेशः ८४,६६०

			सामुदायिक विद्यालयमा सञ्चालित दिवा खाजा कार्यक्रम अन्तर्गत बाघ भैरव प्रा.वि. महाभिरलाई दोश्रो चौमासिक निकासा रु. ४५९००।- र तेश्रो चौमासिक निकासा रु.३८७६०।- गरी जम्मा रु. ८४६६०।- विद्यालयको खातामा रकम निकासा गरेको देखियो तर यस विद्यालयले हाल सम्म पनि विधार्थी प्रमाणित हाजिर यस गाउँपालिकामा पठाएको नदेखिएकोले कति रकम खर्च भएको तथा कति रकम विधालयको खातामा बाँकी रहेको भन्ने यकिन गर्न सकिएन।अतः विधालयले वास्तविक विधार्थी संख्या र विधार्थी उपस्थित भएको दिन प्रमाणित गरी पालिकामा कागजात प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	
४९			**सेनेटरी प्याड वितरणः** सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६ को प्रस्तावनामा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत किशोर अवस्थाका छात्राहरुलाई महिनावारीका समयमा आवश्यक पर्ने महिनावारी व्यवस्थापन सामाग्री उपलव्ध गराई उनीहरुको स्वास्थ्यमा सुधार गरी सोही कारणबाट विद्यालय छाड्ने समस्या समाधान गर्न, गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति गर्न र महिनावारी व्यवस्थापन सामाग्रीको दीगो विसर्जन तथा पुनः प्रयोग गर्न सकिने सामाग्रीको प्रयोग गर्ने तर्फ उत्प्रेरित गर्न वाञ्छनीय हुने कुरा उल्लेख छ। यस्ता सामाग्री वितरण गर्दा विद्यालयले छात्रा विद्यार्थी लगत तयार गरी सम्वन्धित स्थानीय तहमा लेखी पठाउने र स्थानीय तहले प्राप्त संख्याको आधारमा एक महिनामा बढीमा प्रति विद्यार्थी १६ वटा सेनेटरी प्याड वितरण गर्ने गरी सम्वन्धित विद्यालयको महिला शिक्षक वा कर्मचारीलाई सम्पर्क व्यक्ति तोकी प्याड वितरण प्रकृया सुचारु गरी सो को भरपाई तयार गरी अर्को महिनाको ७ गते सूचना पार्टिमा विवरण टाँस्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख गरेको छ। यस गाउँपालिकाले आ.ब. २०७७।७८ मा संघीय सशर्त चालु शिर्षकवाट उक्त कार्यक्रमको लागि छुट्याईएको रकम रु. ११४३०००।- रकमवाट सेनेटरी प्याड खरिद गरी वितरण गरेको छैन। पालिकाले सेनेटरी प्याड वितरण कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिई विद्यार्थीको स्वास्थ्य र शैक्षिक कृयाकलापमा प्रभावकारी भुमिका निर्वाह गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
५०			**महङ्गी भत्ताः** संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको परिपत्र, च.नं.२१७ मिति २०७४।०१।२१ को परिपत्रमा करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीलाई महंङ्गी भत्ता दिने व्यवस्था रहेको देखिदैन।साथै पालिकाले आन्तरिक श्रोतवाट बेहोर्ने गरी कार्यपालिकावाट निर्णय समेत गरेको देखिएन। आ.ब.२०७७।७८ मा यस पालिकामा कार्यरत निम्न कर्मचारीहरुलाई दिएको महङ्गी भत्ता दिएको देखियो। अतः कानुनमा व्यवस्था नभई प्रदान गरिएको महङ्गी भत्ता असुल गर्ने रु.	७२०,०००

https://nams.oag.gov.np

सि.नं.	पद	नाम	मासिक मंहङ्गी भत्ता	वार्षिक भत्ता
१	इन्जिनियर	सुन्दर वर्तौला	२०००।	२४०००।
२	आइ.टी अफिसर	निशान्त राई	२०००।	२४०००।
३	सव-इन्जिनियर	दिपेश आले मगर	२०००।	२४०००।
४	सव-इन्जिनियर	सचेन्द्र कठायत	२०००।	२४०००।
५	सव-इन्जिनियर	विनोद लामा	२०००।	२४०००।
६	अ.सव-इन्जिनियर	जयराम चौलागाई	२०००।	२४०००।
७	का.स.	सम्वृद्ध सिंह	२०००।	२४०००।
८	प्रा.स.	जीवन लामा	२०००।	२४०००।
९	प्रा.स.	विमल ढुंगाना	२०००।	२४०००।
१०	ना.प.से.प्रा.	सुदिप पराजुली	२०००।	२४०००।
११	ना.प.से.प्रा.	पुष्पलाल बज्यु	२०००।	२४०००।
१२	ना.प्र.स.	विष्णुमाया थापा	२०००।	२४०००।
१३	ना.प्र.स.	सानुकान्छा घिसिङ	२०००।	२४०००।
१४	ना.प.से.प्रा.	नारायण प्रसाद शर्मा	२०००।	२४०००।
१५	डा.रु.अ.	सृजना बल	२०००।	२४०००।
१६	अ.न.मी.	सुनिता पुडासैनी	२०००।	२४०००।

१७	अ.न.मी.	सम्झना दर्लामी	२०००।	२४०००।
१८	अ.न.मी..	मन्जुमाया थिङ	२०००।	२४०००।
१९	अ.न.मी.	मिना दाहाल	२०००।	२४०००।
२०	अ.न.मी.	अनिसा श्रेष्ठ	२०००।	२४०००।
२१	अ.न.मी.	सिता थापा मगर	२०००।	२४०००।
२२	अ.न.मी.	शर्मिला श्रेष्ठ	२०००।	२४०००।
२३	अ.न.मी.	निशा लामा	२०००।	२४०००।
२४	अ.न.मी.	संगिता जर्गा मगर	२०००।	२४०००।
२५	का.स.	कमल देउला	२०००।	२४०००।
२६	का.स.	संजु थोकर परियार	२०००।	२४०००।
२७	का.स.	मिना आले मगर	२०००।	२४०००।
२८	का.स.	जमुना गुरुङ	२०००।	२४०००।
२९	का.स.	सविना अधिकारी	२०००।	२४०००।
३०	का.स.	विविमाया योन्जन	२०००।	२४०००।
		जम्मा		७२००००।-

५१			**बिल भर्पाई नभएकोः**	१७९,६४६

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावलीको नियम ३९ अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्चको पुष्टी गर्ने प्रमाण कागजात संलग्न गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । निम्नानुसार भुक्तानी भरपाईमा दस्तखत नभएको देखिएकोले भरपाईमा दस्तखत हुनु पर्ने अन्यथा असूल हुनुपर्ने रु.

भौ.नं./ मिति	नाम,थर	विवरण	रकम
४३६।०७८।२।८	ई.सेचेन्द्र कठायत	दै.भ्र.भ.	५०००।
४३८।०७८।२।८	सीताराम थापा मगर	मर्मत	१०६६१।
४४५।०७८।२।१४	एक्सप्रेस मिडिया प्रा.लि	सूचना प्रकाशन	१३१३५७।
४१३।०७८।२।१	समृद्धि सप्लायर्स	कार्यालय सामाग्रि	२९६२८।
५८६।०७८।३।२६	वडा सचिव राजन मानन्धर	भ्रमण भत्ता	३०००।
जम्मा			१७९६४६।

५२			**बिल भर्पाई पेश गर्ने** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ को उपनियम १० मा जिम्मेवार व्यक्तिले रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले गो.भौ. नं. ६६८, मिति २०७८।३।३० मा गाउँपालिका शिर्षकवाट सवारी साधन तथा मेशिनरी उपकरण भाडा भनि रु. ६६०००। खर्च लेखेको देखियो तर के कामका लागि सवारी साधन तथा उपकरणको प्रयोग भएको हो सो को विवरण नखुलेको, प्रयोग सम्वन्धी सम्झौता तथा वीलभर्पाई समेत नभएकोले उक्त खर्च पुष्टि आधार देखिएन। खर्च पुष्टि हुने बिल भर्पाई पेश गर्ने अन्यथा असूल गरी दाखिला गर्ने रु.	६६,०००
५३			**दैनिक भ्रमण भत्ताः** भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को दफा १८ मा भ्रमणमा खटिने कर्मचारी वा पदाधिकारीले भ्रमण समाप्त भएपछि नियमानुसार पाउने दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्चको विल भरी भ्रमण प्रतिवेदन साथ आवश्यक वील भरपाई कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । गाउंपालिकामा कतिपय कार्यक्रमहरुमा भ्रमण आदेश चलानी नभएको, कार्यालयको छाप नलगाएको, भ्रमण प्रतिवेदन भ्रमण विलसाथ पेश नभएको देखियो । भूक्तानी दिनु अगाडी यस्ता प्रकारका त्रुटीहरुलाई जाँच गरी नियमावलीको पालना गर्नु पर्दछ ।	

५४			**लागत सहभागिताः** गाउँपालिकाले आयोजना।कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता वापतको रकम सम्बन्धित स्थानीयतहको खातामा दाखिला गरी सो को भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नु पर्दछ । तर गाउँपालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन । अतःनगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।	
५५			**बढी भुक्तानीः** गो भौ नं ४ मिति ०७७।१२।२६ बाट रानी भन्ज्याङ्ग सिन्की खाडल वर्देउ सडकको Hard Rock २६०.१४ घनमिटर कटान गर्न दैनिक ६ घण्टाले १६ दिनमा मेसिनद्वारा लाग्ने भनि गाउँपालिकाको प्राविधिकले लागत स्टिमेट तयार गरेको देखिन्छ ।प्राविधिकको नापी किताव मूल्यांकन तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनमा पनि १६ दिनमा सकिने देखिन्छ । तर उपभोक्ता समितिले १८ दिनको रू ७००० का दरले रू १२६०००। को विल पेश भएको आधारमा भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ उपभोक्ता समितिलाई २ दिनको बढी भुक्तानी भएको रकम रू १४००० सम्वन्धित उपभोक्ता समितिबाट असूल गरी संचित कोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रू	१४,०००
५६			**हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोगः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभीमेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभीमेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमतिलिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नति सँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभीमेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइएता पनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन ।यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन:	

काम	मेशिन	सम्झौता रकम	मेशिनको र इन्धनको भुक्तानी रकम
किटिनी याङराङ ग्रामिण कृषि सडक निर्माण स्तरोन्नति	एक्साभेटर	११४१८१६।८५	७३०५४२
आँपचौर धापडाँडा सडक स्तरोन्नति	एक्साभेटर	४६०२९०।२६	३१३६१०।३
मच्छेवास स्यार्से ग्रामिण कृषि सडक	एक्साभेटर	५७७५२१।७८	३६४७०५
आलेटोल मोटरबाटो निर्माण	एक्साभेटर	२३३५०३।६५	२०३४००
दन्दु भन्ज्याङ्ग वतासे सडक	एक्साभेटर	५९१७०३।८४	४२३९४०

५७

बेरुजु फस्र्यौट तथा अनुगमन

अनुगमन तथा सम्परीक्षणः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फस्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही ऐनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फस्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाबाट गतविगत वर्षको वेरूजु फस्र्यौट गरी सम्परीक्षणको लागी पेश गरेको छैन । पालिकाको हालसम्मको बेरुजुको स्थिति निम्नानुसार रहेको छ ।

(रु हजारमा)

गत बर्ष सम्मको बाकी बेरुजु (A)	यो बर्ष सम्परीक्षण गरीएको बेरुजु (B)	यो वर्ष कायम बेरुजु (C)	सम्परीक्षणवाट कायम बेरुजु (D)	अद्यावधिक वाकी बेरुजु (E=A-B+C+D)
३८२२४	२२१	४६०६१	०	८४०६४

क। सम्परीक्षण भएको

आ ब	बेरुजु दफा	बेरुजुको छोटकरी व्यहोरा	फर्स्यौटको व्यहोरा	रकम
२०७६।७६	४७	कार्य सम्पादन म्याद थप	कार्य सम्पादन म्याद थपको प्रमाण पेश हुन आएको	१६९३०९।-
२०७५।७६	६२	वढी निकासा	वढी निकासा दाखिला भई प्रमाण पेश भएको	२९४।-
२०७५।७६	६२	वढी निकासा	वढी निकासा दाखिला भई प्रमाण पेश भएको	४३०३२।-
२०७५।७६	५५.६	वैंक फिर्ता गरेको रकम नपुग भएको	वैंक फिर्ता गरेको रकम नपुग रकमको दाखिला प्रमाण पेश हुन आएको	८०००।-
			जम्मा	२२०६३५।-

ख। सम्परीक्षण नभएको

आ.व	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण हुन नसकेको कारण	रकम
२०७६। ७७	२८.१	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	२२१२५७।-
२०७६। ७७	२८.२	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	१५५९४३।-
२०७६। ७७	२८.३	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	१५४२९८।-
२०७६। ७७	२८.४	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	३८४८९।-
२०७६। ७७	२८.५	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	६१३२२।-
२०७६। ७७	२८.६	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	१५७०२।
२०७६। ७७	२८.७	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	११६३४४।-
२०७६। ७७	२८.८	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	१२०४३९।-
२०७६। ७७	२८.९	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	३९४०२।-

२०७६। ७७	२८.१	ढुंगाको परीमाण घटाएको	प्रमाण कागजात नपुग	४१६७६।-
२०७६। ७७	९	सेनिटरी प्याड वितरणको भरपाई नभएको	प्रमाण कागजात नपुग	१६४६४।-
२०७६। ७७	४६	पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति	प्रमाण कागजात नपुग	१६२५३७।-
२०७६। ७७	७२	सेनिटरी प्याड वितरणको भरपाई नभएको	प्रमाण कागजात नपुग	१०३५२३८।-
			जम्मा	२१७९१११।-